

openbaar
ministerie

Auditoraat-generaal bij het arbeidshof te Gent

Opening gerechtelijk jaar
2014 – 2015
2 september 2014

9000 Gent, Savaanstraat 11 bus 202

www.openbaarministerie.be

INHOUDSTAFEL

1. **De gerechtelijke hervorming en de implicaties ervan op de arbeidsrechten**, rede uitgesproken door de heer Patrick Bricout, eerste advocaat-generaal bij het arbeidshof te Gent p. 3
2. **De rechtsbedeling in het rechtsgebied tijdens het jaar 2013**, verslag van mevrouw Anita Harrewyn, procureur-generaal bij het hof van beroep te Gent p. 37
3. **In memoriam** p. 51

De gerechtelijke hervorming en de implicaties ervan op de arbeidsgerechten

Uiteenzetting over de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde, verder aangeduid met de “Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013”¹

Algemene structuur van de uiteenzetting

- A. Inleiding
- B. Politieke motieven
- C. Topics in de rand van de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013
- D. Wat vroeger al kon en gebeurde vóór de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013 in werking trad
- E. Hoofdlijnen van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde (Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013)
- F. Slotbeschouwingen

¹ *Parl.St.* Kamer 2012-13, nr. DOC 53-2858/001 t.e.m. /010; *Parl.St.* Senaat 2012-13, nr. 5-2212/001 t.e.m. /006; *Hand.* Senaat 2012-13, 14 november 2013, 5-123.

A. Inleiding

Op zondag 1 december 2013 ondertekende het staatshoofd de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet. Voordien en nadien kwamen in het raam van het functioneren van justitie onder meer nog de volgende wetten tot stand.

1. De wet van 19 juli 2012 betreffende de hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel (*BS 22/08/2012*, (ed. 1), 49.293).
2. De wet van 30 juli 2013 betreffende de invoering van een familie- en jeugdrechtbank, waarin niet alleen het Gerechtelijk Wetboek maar ook het Burgerlijk Wetboek, de Jeugdbeschermingswet van 1965 en zelfs het Strafwetboek werden gewijzigd (*BS 27/09/2013*, (ed. 2), 68.429).
3. De wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming inzake de aangelegenheden bedoeld in artikel 77 van de Grondwet. Hoofdstuk 9 daarvan "Wijzigingen van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde" had betrekking op het personeelskader (*BS 31/01/2014*, (ed. 1), 8718).
4. De wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie (*BS 04/03/2014*, (ed. 2), 18.199).
5. De wet van 21 maart 2014 houdende wijziging van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde bevatte enkele "verduidelijkingen" in het licht van het naderen van de datum van 1 april 2014 (*BS 24/03/2014*, (ed. 2), 23.194).
6. De wet van 26 maart 2014 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties met het oog op de toekenning van de bevoegdheid aan de natuurlijke rechter in diverse materies (*BS 22/05/2014*, 40.635).
7. De wet van 10 april 2014 tot wijziging van sommige bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op het invoeren van een nieuwe geldelijke loopbaan voor het gerechtspersoneel en van een mandatensysteem voor de hoofdgriffiers en de hoofdsecretarissen

wijzigde volgens www.juridat.be onder meer de artikelen 158 en 164 van de wet van 1 december 2013 (*BS 10/06/2014*, 43.824).

8. De wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen betreffende Justitie (*BS 14/05/2014*, (ed. 2), 39.045).
9. De wet van 8 mei 2014 houdende wijziging en coördinatie van diverse wetten inzake Justitie (*BS 14/05/2014*, (ed. 2), 39.086).
10. De wet van 15 juli 2013 tot wijziging van de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de tucht (*BS 25/07/2013*, 46.890).

Voorafgaand aan het eigenlijke parlementaire werk dat leidde tot de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013 had de Hoge Raad voor de Justitie zich reeds gebogen over de voorontwerpen waarop hij de hand had weten te leggen. Ter herinnering: de Hoge Raad voor de Justitie is samengesteld uit intern verkozen magistraten en door de Senaat aangeduide niet-magistraten, waaronder advocaten en hoogleraren. Vanuit zijn grondwettelijke missie de werking van justitie te optimaliseren, en dit ten dienste van de burger, bracht deze Hoge Raad een ambtshalve advies uit. Want de Hoge Raad wenste zich ten volle in te zetten voor een performanter functionerende justitie. Tussen 2007 en 2009 hadden vertegenwoordigers van de korpschefs van alle geledingen van de rechterlijke orde, met de Hoge Raad voor de Justitie als facilitator, nagedacht over de hertekening van de rechterlijke organisatie. In een advies van 30 september 2009² formuleerde de hoge raad enkele aanbevelingen – ik vermeld ze niet allemaal – voor een succesvolle hervorming:

1. decentralisatie van een aantal bevoegdheden van de FOD Justitie;
2. schaalvergroting door samenvoeging van arrondissementen of rechtbanken;
3. verhogen van de mobiliteit met het oog op een grotere efficiëntie;
4. degelijk overlegmodel tussen de verschillende actoren bij de hervorming.

² Hoge Raad voor de Justitie, advies over de oriëntatienota “Het gerechtelijk landschap – naar een nieuwe architectuur voor de Justitie” van de minister van Justitie, 30 september 2009, www.csj.be

B. Politieke motieven

De politieke motieven werden als doelstellingen en methodes opgenomen in de samenvatting van het wetsontwerp dat op 4 juni 2013 werd neergelegd in de Kamer.³

“Dit wetsontwerp heeft als doel de rechterlijke organisatie te hertekenen. Rechtbanken van eerste aanleg en de politierechtbanken worden voortaan ingedeeld in 12 arrondissementen. De vredegerechten blijven georganiseerd in de kantons. Arbeidsrechtbank en rechtbank koophandel worden georganiseerd per ressort van het hof van beroep.

De zetel van de rechtbank is gelegen in de provinciehoofdstad en de andere bestaande locaties worden een afdeling, maar er wordt een garantie ingebouwd om de territoriale bevoegdheden te kunnen blijven uitoefenen. Afdelingsvoorzitters staan de voorzitter bij in het beheer van die afdelingen. De afdelingen en hun bevoegdheden worden vastgelegd door de Koning in ministerraad overlegd besluit op voorstel van de voorzitter en na advies van andere actoren.

(...)

Dit ontwerp van wet heeft ook tot doel, de regels inzake mobiliteit te versterken in het kader van de hervorming van het gerechtelijk landschap, via gelijktijdige benoemingen in de rechtscolleges van dezelfde soort in de arrondissementen of rechtsgebieden van het hof van beroep of in de rechtbank van koophandel, de arbeidsrechtbank of het auditoraat van het rechtsgebied en via de opdrachten.”

Volgens de memorie van toelichting bij dit wetsontwerp⁴ waren voor de inwerkingtreding van deze wet in grote lijnen de territoriale structuur, de indeling in rechtbanken en de beheerstechnieken binnen justitie nog altijd dezelfde als toen ze gecreëerd werden bij de annexatie van onze gewesten bij de Franse republiek in 1795. De evoluties in de gerechtelijke wereld na Napoleons laatste inval in onze gewesten en nederlaag op het slagveld in het Waals-Brabantse Waterloo in 1815 zorgde de facto voor de vorming van 27 rechtsgebieden, een structuur die volgens de memorie van toelichting⁵ de jongste decennia steeds meer in vraag werd gesteld. De burgers stellen terecht hoge eisen aan de rechterlijke macht en verwachten dat zij meedraait in een steeds complexer wordende samenleving. Ik citeer: “De burgers in ons land wensen niet anders dan dat de magistratuur perfect zou functioneren, dat het imago van justitie en

³ *Parl.St.* Kamer 2012-13, nr. DOC 53-2858/001, 3.

⁴ *Parl.St.* Kamer 2012-13, nr. DOC 53-2858/001, memorie van toelichting, p. 5 e.v.

⁵ *Supra* 6, noot 4, memorie van toelichting, p. 5 en 6.

het geloof in het recht onwankelbaar zouden zijn. Daarom is een hervorming noodzakelijk. Die hervorming heeft volgende doelstellingen”.

a. Beter bestuur en grotere efficiëntie

De taken en middelen van zetel en openbaar ministerie zijn versnipperd over te veel rechtbanken en te veel rechtsgebieden. Middelen en personeelsbestand worden centraal aangestuurd vanuit Brussel en vergen vaak wettelijke bepalingen of koninklijke besluiten, wat bijzonder omslachtige procedures oplevert. De organisatorische structuur en het dagelijks materieel beheer in de afzonderlijke rechtsgebieden zijn daarom vaak problematisch.

b. Het wegwerken van de achterstand en het sneller recht spreken

Lange termijnen bij procedures en processen, en de onzekerheid daarover, zorgen voor onvrede bij de rechts(onder)horigen en het publiek en voor economische schade. Ze doen velen aarzelen of afzien van rechtsprocedures en verstoren dus het algemeen rechtsgevoel. Ze vloeien voort uit te zware procedures, het misbruik ervan om de normale rechtsgang te belemmeren en het gebrek aan organisatorisch management van rechtszaken. Grotere efficiëntie en kortere procedures zullen ertoe leiden dat de burger een betere toegang zal hebben tot het rechtssysteem.

c. Kwaliteitsvolle rechtspraak, betere dienstverlening en een voldoende nabijheid tot de burger

De burger heeft recht op een kwaliteitsvolle rechtspraak. Deskundigheid in deelgebieden van het recht is steeds meer een noodzaak voor een goede, efficiënte behandeling van zaken. Deskundigheid vereist een voldoende aanbod van zaken om ervaring op te kunnen bouwen en te onderhouden en een voldoende groot kader om specialisatie te kunnen doorvoeren.

Om deze doelstellingen te kunnen bereiken werd geopteerd voor bepaalde methodes. Zo werd er niet gekozen voor uniformiteit onder de gerechtelijke arrondissementen.

Het actuele Waals-Brabant en Leuven blijven relatief kleine arrondissementen ten opzichte van Oost-Vlaanderen, Antwerpen of Luik. Het politiek-staatskundige argument in de memorie van toelichting is dat deze arrondissementen niet kunnen aansluiten bij een ander arrondissement omdat de grenzen van het rechtsgebied van het (Brusselse) hof van beroep grondwettelijk vastliggen. De rechtbanken van Luxemburg en Namen, met hun klein personeelskader

uitbreiden zou tot gevolg gehad hebben dat het rechtsgebied in oppervlakte zeer groot, te groot zou geworden zijn.⁶

Wegens de specifieke positie van de Duitstalige gemeenschap kreeg het bijzonder kleine arrondissement Eupen een eigen structuur. Eupen deelde voordien de arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel met Verviers. Verviers is opgenomen in het groter arrondissement Luik. Eupen blijft een apart arrondissement. De arbeidsrechtbank en rechtbank van koophandel van Eupen mee opnemen in het grote kader van het ressort Luik zou onvoldoende flexibiliteit geboden hebben aan de Duitstaligen in deze rechtbanken. Daarom kwam er vanuit de Duitstalige gemeenschap de vraag om de Duitstalige rechtbanken in een aparte eenheidsstructuur te organiseren. De rechtbanken, parket en auditoraat gescheiden houden zou nefast zijn voor de organisatie wegens het zeer kleine kader.⁷

Aangezien de arrondissementen voortaan op provinciaal niveau worden georganiseerd, is ervoor gekozen de provinciale hoofdplaats als zetel aan te wijzen, met uitzondering van Nijvel (Waals-Brabant) en van Henegouwen, waar Charleroi en Bergen als zetel zijn aangeduid (art. 4, 12° bijvoegsel Gerechtelijk Wetboek) en het parket alsnog werd “verdubbeld” (art. 150, § 4 Gerechtelijk Wetboek). De Raad van State had in zijn advies bij dit onderdeel van wetsontwerp dat leidde tot de gerechtelijke schaalvergrotingswet 2013 heel wat kritiek; ik citeer: “Tenzij alsnog een meer pertinente verantwoording zou worden gegeven, dient het ontworpen artikel 150, § 4, uit het ontwerp te worden weggelaten”.⁸ Prof. VAN ORSHOVEN noteerde: “De regering hield echter hardnekkig vol” en dit onderdeel van het wetsontwerp werd inderdaad op 1 april 2014 van kracht. Voor de argumenten van beiden verwijs ik naar zijn bijdrage in de congresbundel.⁹

Voor de volgende methodes werd wel gekozen.

1. Schaalvergroting

In grote lijnen was de territoriale structuur van de rechtbanken nog altijd dezelfde als bij het ontstaan van België in 1830, in de filosofie dat de hoofdplaats van overal binnen één dag te paard bereikbaar moest zijn (35 à 50 km). Er was dus ruimschoots ruimte voor een schaalvergroting. Die schaalvergroting biedt de kans om middelen en beleidsbevoegdheden over te hevelen vanuit het centrale

⁶ *Supra* 6, noot 4, memorie van toelichting, p. 10.

⁷ *Supra* 6, noot 4, memorie van toelichting, p. 10.

⁸ *Parl.St.* Kamer 2012-13, nr. DOC 53-2858/001, advies van de Raad van State, p. 119.

⁹ VAN ORSHOVEN, P., in ALLEMEERSCH, B., TAELEMAN, P., VAN ORSHOVEN, P. en VANLERBERGHE, B. (eds.), *Nieuwe Justitie*, Antwerpen, Intersentia, p. 11, nr. 8.

niveau (decentralisatie) en moet mee een einde maken aan de versnippering van mensen en middelen.

Vele rechtbanken waren inderdaad beperkt in omvang. Sommige rechtbanken waren zelfs extreem beperkt. De helft van alle arbeids- en handelsrechtbanken telde minder dan 5 magistraten. Nu is dit nog steeds het geval voor Leuven en Waals-Brabant. Dat maakte hen kwetsbaar in hun organisatie waarbij de uitval van één of twee magistraten een enorme impact heeft op de afwerking van de rechtszaken en de dienstverlening aan de rechtszoekende. Bovendien is het onmogelijk om in kleine rechtbanken voor elke materie voldoende specialisatie te creëren omdat zowel het (menselijk) kader als het zaakaanbod van bepaalde materies te klein is.

Maar, de “oude” zittingsplaatsen van de rechtbanken blijven bestaan als lokale afdelingen. Door alle bestaande rechtspraaklocaties te behouden, laat de hervorming van het gerechtelijk landschap de nabijheid van justitie tot de burger, zij het voorlopig, onverlet. De territoriaal verspreide zittingsplaatsen van de arrondissementele (en ressortelijke) rechtbanken worden aangeduid met de term “afdeling”.

Er is in zekere zin sprake van asymmetrie in de schaalvergroting op territoriaal vlak. Zo worden de rechtbanken van eerste aanleg en de politierechtbanken per gerechtelijk arrondissement – in principe samenvallend met de provincies – ingedeeld en blijven de vrederechten georganiseerd in de bestaande kantons (187). Dat betekent dus dat, hoewel in België het aantal vrederechten in vergelijking met het buitenland zeer groot is, de vestigingen integraal behouden blijven. Toch wijzigt er ook iets voor de vrederechters die voortaan niet uitsluitend in hun eigen vrederecht worden benoemd maar subsidiair ook in enkele andere vrederechten. Met het oog op een beter beheer krijgen de vrederechters en de politierechters per arrondissement een eigen korpschef, een ondervoorzitter en een hoofdgriffier, tevens verantwoordelijk voor het beheer. De arbeidsrechtbanken en de rechtbanken van koophandel worden voortaan georganiseerd per rechtsgebied van het hof van beroep, dus verantwoordelijk voor de rechtsbedeling in een grotere gebiedsomschrijving dan die van de rechtbank van eerste aanleg. Ook hier wordt een uitzondering gemaakt voor de arrondissementen Brussel, Leuven en Waals-Brabant die elk hun rechtbanken met hun vroegere gebiedsomschrijvingen behouden.¹⁰

¹⁰ LAGAE, L. en DEVROE, E. (eds.), ‘Gras groeit niet sneller door eraan te trekken’. *De zetel en modern management in Orde van de dag. Criminaliteit en samenleving. Thema: tussen droom en daad. Management binnen de zetel*, Kluwer, 2014, nr. 66, p. 7 e.v.

Even terzijde. Ik sluit mij niet aan bij het standpunt van de Hoge Raad voor de Justitie in zijn ambtshalve advies van 27 februari 2013¹¹ over deze materie. Daarin betreft de raad dat niet werd overgegaan tot een andere vorm van schaalvergroting. Bedoeld wordt de samenvoeging van de rechtbanken van koophandel, de arbeidsrechtbanken en de rechtbanken van eerste aanleg. Ik ben er mij natuurlijk wel van bewust dat het organiseren van een deel van de rechtbanken van koophandel en van de arbeidsrechtbanken op ressortelijk niveau leidt tot de “afstemming van het rechtsgebied van de meeste van die uitzonderingsgerechten (...) op het ressort van de respectieve beroepsinstanties (hoven van beroep en arbeidshoven)”. Ik ben er namelijk van overtuigd dat deze vorm van integratie van de eerstelijnsrechtspraak haaks staat op efficiëntieverhogende specialisatie van de rechters en leden van het openbaar ministerie. Deze schaalvergroting biedt enkel per hypothese voordelen omdat niet noodzakelijk met meer zaken en dus met meer magistraten meer een betere taakverdeling mogelijk is. Voor bepaalde gespecialiseerde opdrachten, zoals bij de rechtbanken van koophandel en de arbeidsgerechten, is m.i. de schaalgrootte van Oost- en West-Vlaanderen enerzijds en Antwerpen-Limburg anderzijds precies de meest ideale. “Big is beautiful” maar groter is niet noodzakelijk en altijd beter.

Ik citeer verder uit het reeds vernoemde advies van de Hoge Raad:

“De HRJ is van mening dat de hervorming van de organen van het Openbaar Ministerie gelijklopend moet gebeuren met die van de zetel.

Wat ook de omvang van de schaalvergroting zal zijn, er moet alleszins op worden toegezien dat het strafrechtelijk beleid op een coherente wijze wordt uitgevoerd en dit zowel in de zgn. mega-arrondissementen als in de kleinere arrondissementen.

Zowel op het beleidsniveau als op het beheersniveau, is het dan ook aangewezen te kiezen voor een participatief en gecoördineerd beslissingsmodel. Enkel een structurele bottom-up- en top-downbenadering doorheen alle geledingen van het Openbaar Ministerie kan een coherente werking van de ganse strafrechtelijke keten garanderen.

De kleinere arrondissementen dienen de mogelijkheid te behouden samenwerkingsverbanden af te sluiten. Bij hyperspecialisaties dient de behandeling te worden opgetild tot het ideale niveau, dat ressortelijk en zelfs federaal kan zijn.

¹¹ Hoge Raad voor de Justitie. Advies over de voorontwerpen van wet over de hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en over de mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde, zoals ze op 14 januari 2013 aan de Hoge Raad werden meegedeeld, 27 februari 2013, www.csj.be

Het financieel beheer impliceert dat er strategische keuzes zullen moeten worden gemaakt. Er zal dus op moeten worden toegezien dat de budgettaire autonomie van de nieuwe korpschefs de wettelijke opdrachten van het Openbaar Ministerie niet in het gedrang brengt.”

2. Mobiliteit en specialisatie

Via de creatie van grotere gerechtelijke arrondissementen en de uitbouw van de bestaande mogelijkheden van horizontale mobiliteit, kunnen magistraten en gerechtspersoneel beter ingezet worden in functie van werklust en specialisatie. Op die manier kan personeel van een plaats waar er tijdelijk relatief weinig activiteit zou geregistreerd worden, tijdelijk elders ingezet worden. Bovendien maakt de schaalvergroting in bepaalde zeer technische domeinen zowel bij de zetel als bij het openbaar ministerie een verdere ontwikkeling naar gespecialiseerde competentiecentra mogelijk. Die mobiliteit kan worden uitgebouwd in functie van een beter beheer van de human resources, zonder daarom de plaatselijke dienstverlening aan het publiek aan te tasten.

De daling van het aantal gerechtelijke arrondissementen leidde op zich reeds tot een grotere mobiliteit aangezien de magistraten voortaan over het algemeen bevoegd zijn op het territorium van gefuseerde arrondissementen.¹²

Eén van de ideeën die de basis vormde voor de hervorming van het gerechtelijk landschap, is dat het Gerechtelijk Wetboek de gerechtelijke autoriteiten de mogelijkheid moet bieden om de behoeften van de rechterlijke orde op een soepele wijze het hoofd te bieden. De versterking van de horizontale en verticale mobiliteit maakt niet alleen de organisatie van een pool van vrederechters en rechters in de politierechtbank op het niveau van het arrondissement overbodig maar ook de creatie van vervangingspools van magistraten die de afwezigheden in de rechtscolleges kunnen ondervangen.¹³

De Hoge Raad voor de Justitie plaatste in dit verband in zijn advies van 27 februari 2013 onmiddellijk een kritische noot, meer bepaald over de

¹² *Supra* 6, noot 4, memorie van toelichting, p. 16.

¹³ *Supra* 6, noot 4, memorie van toelichting, p. 20.

“supermobiliteit”, waarmee ik de mobiliteit buiten de opgeschaalde gerechtelijke arrondissementen bedoel. Ik citeer uit pagina 21.¹⁴

“De HRJ is altijd een voorstander geweest van een decentralisatie naar de rechterlijke beheersentiteiten en een grotere mobiliteit van het personeel, dit met het oog op een betere rechtsbedeling en een doordacht humanresourcesbeleid. Nochtans is de HRJ van oordeel dat de schaalvergroting daartoe in beginsel moet volstaan.

Indien alsnog de nood bestaat om magistraten buiten hun arrondissement in te zetten, moet dit restrictief gebeuren en met respect voor de grondwettelijke beginselen van niet-overplaatsbaarheid, tenzij met toestemming van de magistraat (art. 152 Gw.), en van gelijkheid en niet-discriminatie (art. 10 en 11 Gw.). Ook dient elke mobiliteitsmaatregel voorafgaand gemotiveerd te worden aan de hand van objectieve criteria en dient de beslissing te kaderen in een coherent humanresourcesbeleid.

(...)

De schaalvergroting moet in beginsel volstaan om tegemoet te komen aan de vereiste mobiliteit binnen elk arrondissement en ressort. De HRJ gaat hierbij uit van het gegeven dat de toegevoegde rechters, toegevoegde substituten en toegevoegde vrederechters die in het korps worden opgenomen waarin zij waren aangewezen meegerekend worden in het kader van het korps.

(...)

Mobiliteit mag geen lapmiddel worden voor een onjuiste invulling van de wettelijke kaders in verhouding tot de werklast, voor een gebrekkig benoemingsbeleid (niet tijdig vacant verklaren van plaatsen, niet anticiperen op vaststaande pensioneringen, lange benoemingsprocedures, enz.), of voor een gebrekkig beheer door een andere korpschef (laten ontstaan van achterstand, geen specialisaties voorzien,...), en mag geenszins als een verdoken tuchtsanctie worden aangewend.”

Uitgewerkte bedenkingen over mobiliteit (onder meer als verdoken tuchtmaatregel) lezen we in de pagina's 22 e.v. van dit advies van de Hoge Raad.¹⁵

¹⁴ *Supra* 10, noot 11, p. 21.

¹⁵ *Supra* 10, noot 11, p. 22 e.v.

De interne mobiliteit is niet bedoeld voor de lekenrechters en de plaatsvervangers (art. 153 Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013).¹⁶

3. Grotere autonomie van het beheer en management

Hoewel de korpschef-magistraat die aan het hoofd staat van een rechtscollege of een parket, in principe sinds 1998 zou moeten functioneren als een manager van zijn organisatie, is dat beginsel grotendeels dode letter gebleven. Inzake personeelsbeheer, infrastructuur, materieel, waren de korpschefs steeds sterk afhankelijk van het centraal bestuur. Ook de financiële autonomie van de korpschefs tegenover het centraal bestuur in Brussel was uitermate beperkt, de facto tot de dagelijkse kleine kosten en kantoorbenodigdheden.

Het gevolg is een rechtbank die geen grip heeft op de middelen die nodig zijn om het resultaat te behalen waarvoor ze verantwoordelijk is. De rechtbank kan zich daardoor onvoldoende aanpassen aan de wijzigende noden van de samenleving. Op termijn zouden de rechtbanken moeten kunnen beschikken over meer beheersautonomie en eigen middelen via de techniek van de beheerscontracten.

Uit internationaal vergelijkend onderzoek zou gebleken zijn dat de Belgische justitie met gelijke of meer middelen mindere resultaten neerzette dan die van haar buurlanden (Depré & Plessers, 2005). De achterliggende gedachte van de politiek was dat een te grote afhankelijkheid van de FOD Justitie passiviteit en overconsumptie van middelen in de hand werkte, terwijl zelfbeschikking zou leiden tot efficiëntie en initiatief.¹⁷

Ook op dat vlak had de Hoge Raad voor de Justitie bedenkingen¹⁸, ik citeer:

“Het financieel beheer impliceert dat er strategische keuzes zullen moeten worden gemaakt. Er zal dus op moeten worden toegezien dat de budgettaire autonomie van de nieuwe korpschefs de wettelijke opdrachten van het Openbaar Ministerie niet in het gedrang brengt.

Het lijkt daarenboven noodzakelijk aparte enveloppes ter beschikking te stellen voor die posten die dermate budgetopslopend zijn dat ze de uitvoering van de wettelijke opdrachten van het Openbaar Ministerie dreigen te ondermijnen (vb. gerechtskosten inzake telefonie, DNA, expertises, rogatoire opdrachten, ...).

¹⁶ *Supra* 4.

¹⁷ *Supra*, noot 10, p. 12.

¹⁸ *Supra* 10, noot 11, p. 27.

Men zal in dat kader ook niet de mogelijke tegenstrijdigheden uit het oog mogen verliezen tussen enerzijds de verplichtingen uit de beheersovereenkomst en anderzijds de middelen die moeten worden aangewend gelet op het Wetboek van Strafvordering, waarvan de procedures losstaan van de toekenning van middelen.

Het voorzien van enige reserve in de beheersovereenkomsten is dan ook gepast.”

4. Administratieve vereenvoudiging en ICT

De grotere autonomie van de rechtsgebieden en het gebruik van moderne beheerstechnieken binnen het kader van heldere organisatiestructuren zouden er ook moeten toe leiden vele langdurige procedures en processen in duurtijd in te krimpen en efficiënter te maken, wat ook kostenbesparend zou moeten werken. Het op punt stellen van een adequate ICT-infrastructuur speelt daar een cruciale rol in.

De vraag is of dat dit alles kaderde in bedenkingen die door externe experts op het vlak van het beheer van openbare diensten werden geformuleerd. Volgens hen kampte justitie, behalve met de beheersproblemen als gevolg van een verkokerd en geografisch versnipperd landschap, ook met een algemeen managementdeficit (Depré, Plessers & Hondeghem, 2005; Depré & Hondeghem, 2011; Delvaux, 2010; Hondeghem, Van Daele, Maesschalck & Broucker, 2010). Terugkerende elementen in de diagnostiek zijn de achterstand, de duurtijd van processen, te weinig consistente rechtspraak, een weinig klantgerichte houding, een onbegrijpelijk taalgebruik, weinig informatieverstrekking en ondoorzichtige procedures, gebrekkige kwaliteit van vonnissen door lage specialisatie, niet compatibele softwareprogramma's, ontbreken van digitale dossiers en digitaal ondersteunde werkprocessen, geen betrouwbare statistische gegevens enzovoort (Depré & Hondeghem, 2011).¹⁹

5. Organisatiecultuur

Net als in het geval van andere federale organisaties de afgelopen decennia kunnen de schaalvergroting en de grotere autonomie bij Justitie de aanzet worden van een volwaardige organisatiecultuur waarbij het succes van de

¹⁹ *Supra* 9, noot 10, p. 10.

organisatie als geheel belangrijker wordt dan het imago van individuele actoren en mee op hen afstraalt.²⁰ Wat hier juist mee bedoeld werd, zal nog moeten blijken. Literatuur verwijst bijvoorbeeld naar de ontwikkeling van een gemeenschappelijkheid, een ‘common glue’ (bv. fundamentele waarden, visie) die de verkokering als gevolg van geografische en hiërarchische indelingen moet tegengaan (Morosini & Ghauri, 2005). Een cultuurverandering is meestal iets van lange adem, maar het kan gefaciliteerd worden (o.a. Beer, 2007; Quinn & Cameron, 2011; Hofstede, 2005). Theorieën en empirische studies over veranderingsmanagement, ‘change readiness’ en organisatiecultuur tieren welig in de sociale wetenschappen (Rafferty, Jimmieson & Armenakis, 2012). De klassieke recepten zijn echter niet per definitie transposeerbaar op de rechterlijke orde.²¹

Een eerste onderdeel in deze hervorming is de hertekening van de rechtbanken in grotere arrondissementen.

De mobiliteit van de magistratuur en van het gerechtspersoneel moet het tweede onderdeel vormen.

Over die schaalvergroting en de eruit voortvloeiende “natuurlijke” mogelijkheden tot doorgedreven mobiliteit en specialisatie gaat de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013. Er was inderdaad geen politieke wil voor een “eenheidsrechtbank”. Het idee van de integratie van de rechtbanken van eerste aanleg, rechtbanken van koophandel en arbeidsrechtbanken in één overkoepelende structuur vond, zoals prof. Taelman schreef, geen genade.²²

C. Topics in de rand van de schaalvergrotingshervorming

1. Verzelfstandigd beheer

De wet van 18 februari 2014 betreffende de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de rechterlijke organisatie begon als wetsontwerp van 14 oktober 2013²³. In de samenvatting heette het, ik citeer uit zijn samenvatting:

“Dit ontwerp van wet betreft het derde aspect van de hervorming van de rechterlijke organisatie, de invoering van een verzelfstandigd beheer voor de

²⁰ *Supra* 6, noot 4, p. 8-9.

²¹ *Supra* 9, noot 10, p. 13.

²² P. Taelman, *Gerechtelijke hervormingen 2014 in Hoe heeft de wetgever ons recht gekleurd?*, VRG Alumni Gent, studiedag 23 mei 2014, UGent, faculteit rechtsgeleerdheid, p. 4.

²³ *Parl. St.* Kamer, 2013-2014, nr. DOC 53 3068/001.

Rechterlijke organisatie, naast het ontwerp van wet tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde, dat de twee eerste aspecten van de hervorming betreft.”

Er werd beslist dat er daarom onder meer een gemeenschappelijke steundienst voor het Openbaar Ministerie (art. 15) en een directiecomité voor elk hof, elke rechtbank en elk parket (art. 19) komen.

Deze wet trad reeds volledig in werking op 1 april 2014, met uitzondering van de bepalingen onder de titel “Beheersovereenkomsten en beheersplannen en de bepalingen die het hebben over het overdragen van een “werkingsenveloppe”, met de vermelding dat er nog een wet moet komen met de regels voor de financiering van de gerechtelijke entiteiten.

Het beheer van de rechterlijke orde gebeurt dus door het college voor de zetel, het college van het openbaar ministerie en de directiecomités in de lokale gerechtelijke entiteiten. Het ministerie van Justitie zal met hen beheersovereenkomsten sluiten. Daarin zullen afspraken opgenomen zijn met betrekking tot de doelstellingen en de werkingsmiddelen die daaraan gekoppeld zijn. Op hun beurt zullen de twee colleges de werkingsmiddelen over de gerechtelijke entiteiten verdelen. Die verdeling zal gebeuren op basis van beheersplannen. Zij moeten een omschrijving bevatten van de activiteiten die men zich voorneemt te ontwikkelen en de middelen die voor de werking vereist).²⁴

Door de hervorming van de rechterlijke organisatie worden nieuwe organen gecreëerd en bestaande organen grondig gewijzigd (nieuwe rechtbanken en parketten, colleges, steundiensten, ...). Hierbij zal de rechterlijke organisatie

- a. in veel gevallen zelf kunnen beslissen over een aantal aanwijzingen en de mobiliteit van haar medewerkers,
- b. in de toekomst bevoegd zijn om haar eigen budget te onderhandelen,
- c. in de toekomst bevoegd zijn om haar eigen middelen te beheren met moderne managementtechnieken.

Dit alles moet bijdragen tot een duidelijker scheiding van de grondwettelijke machten en een doeltreffende en efficiënte werking van de rechterlijke organisatie. Deze uitgebreide autonomie impliceert evenwel een grotere door de

²⁴ *Supra* 15, noot 22, p. 5.

juiste mensen gedragen verantwoordelijkheid en de nood aan adequaat toezicht.²⁵(advies Hoge Raad voor de Justitie van 27 februari 2013, p. 14).

In het voornoemde advies waren de uitgangspunten van de Hoge Raad op dit vlak de volgende:

- a. bij het uitwerken van een beheersstructuur zal het van groot belang zijn het strategisch niveau (college) te scheiden van het operationeel niveau (directie van de rechtbank of parket) om belangenvermenging tegen te gaan;
- b. om de financiële autonomie van de rechtbank of het parket gestalte te geven is het aangewezen dat de korpschef wordt bijgestaan door een directeur-beheerder, waarvan de Hoge Raad de competenties bepaalt;
- c. omdat decentralisatie een overdracht van bevoegdheden inhoudt, is de Hoge Raad zich bewust van de noodzaak om te beschikken over efficiënte interne controlesystemen. De directies staan in voor hun interne controle, onder het toezicht van het bestuursorgaan, maar beiden moeten het voorwerp kunnen uitmaken van een door een extern orgaan uitgevoerde audit of onderzoek. De Hoge Raad is hiertoe als onafhankelijk orgaan "sui generis" geschikt;
- d. de Hoge Raad wijst erop dat de eventuele wervingsproblemen die zich kunnen voordoen (tekorten op de arbeidsmarkt, nood aan specialisaties, ...), niet mogen leiden tot een verlaging van de kwaliteitseisen die gesteld worden voor de functie. Hij is in dit kader grote voorstander van een grondige herziening van de verhouding tussen het aantal referendarissen/parketjuristen enerzijds en magistraten anderzijds waarbij geopteerd wordt voor een ruimere ondersteuning van het magistratenkorps. De voorziene pensioneringsgolf vormt een opportuniteit om dit te realiseren;
- e. in het kader van een goed management van rechtbanken en parketten worden ook bevoegdheden inzake personeelsbeleid overgedragen. Teneinde echter de balans tussen verantwoordelijkheid en bevoegdheid van de korpschefs in evenwicht te houden dient de werking van de huidige algemene vergaderingen aangepast te worden, in die zin dat het aan de korpschef moet toekomen te beslissen over de aanwijzing tot ondervoorzitter/eerste substituut en tot bijzondere mandaten. Teneinde willekeur te vermijden dienen voor die aanwijzing objectieve regels ingesteld te worden;
- f. binnen een nieuw organigram dient de evaluatieprocedure aangepast te worden. Enerzijds zal de evaluatie van de korpschef en de managementfunctie een toetsing moeten voorzien aan de toekomstige beheersovereenkomsten, en anderzijds zullen de korpschef en zijn

²⁵ *Supra* 10, noot 11, p. 14.

management een belangrijker rol moeten krijgen bij de evaluatie van alle medewerkers van de rechtbanken en parketten.

2. Brussel en Halle-Vilvoorde

Voor het arrondissement Brussel wordt de regeling van het BHV-akkoord behouden, met behoud van de rechtbanken (NL/FR) in het arrondissement Brussel. De voorzitters van de twee rechtbanken van eerste aanleg (NL/FR) behouden hun huidige bevoegdheid over de vrederechters en politierechters (samenvatting van het wetsontwerp dat leidde tot de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet, pagina 3).

Het gaat hier om een opsplitsing van het parket en de ontubbeling van de rechtscolleges in het arrondissement van Brussel²⁶. Onder meer vanuit de bezorgdheid een eenvormiger en gericht vervolgingsbeleid te realiseren, is gekozen voor een hervorming van het gerechtelijk arrondissement Brussel, zonder het te splitsen. Gevolg is een asymmetrische opdeling van het parket en de zetel. Het parket wordt gesplitst op territoriale grondslag. De zetel wordt ontubbeld op basis van taal. We hebben dus te maken met een tweetalig parket van Brussel. Dat is bevoegd voor de strafrechtelijke vervolging op het grondgebied van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarnaast is er een eentalig parket Halle-Vilvoorde dat bevoegd is voor de strafrechtelijke vervolging op het grondgebied Halle-Vilvoorde. Is er bij de parketten sprake van splitsing, de rechtbanken van eerste aanleg, rechtbanken van koophandel, arbeidsrechtbanken en de arrondissementsrechtbanken worden ontubbelled in een exclusief Nederlandstalige en een exclusief Franstalige rechtbank. De ontubbeling is niet territoriaal maar op het niveau van de taal van de rechtspleging.²⁷

Zeer specifiek is dat zowel de adjunct-procureur des Konings van Brussel als de adjunct-auditeur van Brussel respectievelijk van de Raad van Procureurs des Konings als de Raad van Arbeidsauditeurs deel uitmaakt (art. 3 en 4 wet van 18 februari 2014). De procureur van Eupen heeft misschien wel geen adjunct maar zetelt in beide organen.

²⁶ *Supra* 16, noot 23, p. 18.

²⁷ *Supra* 15, noot 22, p. 2.

3. Familierechtbank

Al ruim veertig jaar maakt de bevoegdheidsverdeling in het familierechtelijk contentieux het voorwerp uit van scherpe kritiek.²⁸ Het wetgevend werk om dit te verhelpen leidde tot de wet van 30 juli 2013 die in werking trad op 1 september 2014 (art. 274).

Hoewel de vrederechters een beperkte rol blijven spelen in het familierechtelijke contentieux (*ibidem*, nr. 5), wordt het personele familiale contentieux gecentraliseerd bij de sectie “jeugd- en familierechtbank” binnen de rechtbank van eerste aanleg (*ibidem*, nr. 6). In die sectie is minstens een kamer voor minnelijke schikking opgericht, bestaande uit een alleenrechtsprekend rechter (*ibidem*, nr. 9). Alle rechters binnen deze sectie zullen in de toekomst een gespecialiseerde opleiding moeten gevolgd hebben (*ibidem*, nr. 10 en 11), en kunnen in zowel de familiekamers, de jeugdkamers als de kamers voor minnelijke schikking zetelen (*idem*, nr. 15), zonder uitgesloten te zijn van zittingen in burgerlijke of correctionele kamers (*ibidem*, nr. 16).

Zowel de oude burgerlijke rechtbank, jeugdrechtbank, voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, vrederechter, ja zelfs de arbeidsgerechten hebben bevoegdheden verloren in het voordeel van de familierechtbank. Bij de arbeidsgerechten betreft dat de betaling van de kinderbijslagen wanneer de ouders die gescheiden leven of van wie de echtscheiding hangende is, geen akkoord bereiken over de toewijzing van de kinderbijslag (*ibidem*, nr. 28). Nieuw is ook het principe van de territoriale onveranderlijkheid van de familierechtbank. De familierechtbank waarbij reeds een vordering op basis van artikel 572bis Ger.W. werd ingeleid, blijft territoriaal bevoegd voor elke latere vordering tussen partijen die gehuwd zijn of geweest zijn, hetzij wettelijk samenwonend zijn of geweest zijn, alsook de vorderingen aangaande de gemeenschappelijke kinderen van partijen of goederen van die kinderen of aangaande kinderen waarvan de afstamming slechts ten aanzien van één van de ouders is vastgesteld, dit om een grotere coherentie te realiseren tussen de verschillende rechterlijke beslissingen die één familie raken (*ibidem*, nr. 51), zonder dat dit principe absoluut is, bijvoorbeeld wanneer er doorverwijzing van het dossier in het belang van het kind is (*ibidem* nr. 52). Zelf je familierechtbank kiezen is mogelijk, maar een dergelijk akkoord tussen de partijen kan slechts na het ontstaan van het geschil worden afgesloten (*ibidem*, nr. 55). Opvallende nieuwigheden zijn onder meer het familiedossier. Alle bij de familierechtbank

²⁸ K. DEVOLDER en P. Taelman, *De familie- en jeugdrechtbank. Analyse van de wet van 30 juli 2013* in ALLEMEERSCH, B., Taelman, P. VAN ORSHOVEN, P. en VANLERBERGHE, B. (eds.), *Nieuwe Justitie*, Antwerpen, Intersentia, p. 11, nr. 1 e.a.

ingediende vorderingen worden samengevoegd in één familiedossier. Dit bevat alle opeenvolgende zaken betreffende die partijen en hun huidige of toekomstige gemeenschappelijke kinderen (ibidem, nr. 72), zelfs de zaken in verband met het contactrecht tussen grootouders en kleinkinderen. Een andere nieuwigheid is de reeds vermelde kamer(s) voor minnelijke schikking (ibidem, nr. 76), hetgeen op zich de mogelijk om lopende de procedure vooralsnog het geschil via verzoening, bemiddeling en elke andere vorm van minnelijke oplossing te beslechten, niet in de weg staat (ibidem, nr. 78), waar er geen tussenkomst is van het openbaar ministerie (ibidem, nr. 79), rol van het openbaar ministerie die wel omschreven staat in artikel 138bis van het Gerechtelijk Wetboek en niet op zijn natuurlijke plaats: artikel 764 van het Gerechtelijk Wetboek. Het horen van minderjarigen is nu opgenomen in art. 1004/1 Ger.W.

Niet alleen het horen van de minderjarige wordt belangrijk geacht, ook aan de persoonlijke verschijning van de partijen wordt meer belang gehecht (ibidem, nr. 92). Even opvallend en misschien ook te overwegen in het kader van de arbeidsgerechten is de informatieverplichting van de griffier en de rechter in alle zaken die behoren tot de bevoegdheid van de familierechtbank met betrekking tot de mogelijkheid tot bemiddeling, verzoening en elke andere vorm van minnelijke schikking (ibidem, nr. 107 en 108).

4. Vrederechten, politierechtbanken en rechtbanken van koophandel

De Wet van 26 maart 2014 tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 2 augustus 2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties met het oog op de toekenning van de bevoegdheid aan de natuurlijke rechter in diverse materies trad in werking op 1 juli 2014. Deze wet werd namelijk op 22 mei 2014 gepubliceerd, wat tot gevolg had dat 1 juli 2014 de eerste dag van een maand was na afloop van een termijn van tien dagen te rekenen van de dag volgend op de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad.

De vrederechters werden bevoegd voor alle (nieuw ingeleide) invorderingen van schulden inzake “nutsvoorzieningen”, zijnde de geschillen inzake wanbetaling van een afnemer van gas, elektriciteit, warmte, water en telecommunicatie die een natuurlijke persoon is en geen ondernemer. De vrederechter van de woonplaats van de afnemer is bevoegd. De rechtbanken van koophandel daarentegen worden bevoegd voor alle (nieuw ingeleide) geschillen met betrekking tot het interne en externe leven van de onderneming, ongeacht het bedrag.²⁹

²⁹ *Supra* 15, not 22, p. 7 onderaan.

Niet alleen hun bevoegdheid maar ook de organisatie van de vrederechten en de politierechtbanken is nu anders dan één jaar geleden. Ik citeer uit het advies van de Hoge Raad voor de Justitie van 27 februari 2013³⁰:

“Naast de kwestie over de omvang van de arrondissementen en de organisatie van de rechtbanken in handels- en arbeidszaken op het niveau van het rechtsgebied, voert het voorontwerp van wet tot wijziging van de gerechtelijke arrondissementen drie belangrijke wijzigingen door:

- A. de instelling van een echte korpschef voor de vrederechters en de rechters bij de politierechtbank;
- B. de vrederechters blijven als titularis benoemd in één bepaald kanton, maar worden gelijktijdig benoemd in de andere kantons van het arrondissement;
- C. de samenvoeging onder een enkele hoofdgriffier van de verschillende griffies van de bestaande rechtscolleges, inclusief voor de vrederechten die evenwel blijven voortbestaan als onafhankelijke rechtscolleges (art. 26 van het ontwerp)“.

De Hoge Raad voor de Justitie stemde in met de instelling van een voorzitter van de vrederechters en de rechters bij de politierechtbank die alle kenmerken van een korpschef heeft. De raad meende dat dit zeker zou bijdragen tot een betere organisatie van deze gerechten.

Van deze algemene regeling wordt afgeweken voor de arrondissementen Brussel en Eupen. Wat Brussel betreft worden de opdrachten van de voorzitters van de vrederechters en rechters in de politierechtbank nu eens door de voorzitter van de Franstalige, dan weer door de voorzitter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg of, voor een aantal van de betrokken gerechten, zelfs door beiden samen uitgeoefend. Daar waar voor een dergelijke ongelijke behandeling van de vrede- en politierechters te Eupen nog kan verwezen worden naar de kleinschaligheid, kan voor de 24 kantons en 3 politierechtbanken van het arrondissement Brussel een loutere verwijzing naar de BHV regeling volgens de Hoge Raad geen afdoende verantwoording bieden.

Wat de rol van de vrederechter in het kanton waarin hij is benoemd betreft, vond de Hoge Raad dat deze magistraat zijn rol in de organisatie van zijn rechtscollege moet behouden, onder het gezag van zijn nieuwe korpschef.

Dus, ook de politierechtbanken worden vanaf 1 april 2014 per arrondissement georganiseerd, waarbij de Brusselse hervorming met vier politierechtbanken (Nederlandstalig Brussel, Franstalig Brussel, Halle en Vilvoorde) gerespecteerd

³⁰ *Supra* 10, noot 11.

bleef.³¹ Bij de vrederechters lijkt de situatie meer op deze voor 1 april 2014, maar ze worden gepooled, zoals Prof. VAN ORSHOVEN³² het schreef. Bovendien krijgen zij een eigen voorzitter en ondervoorzitter (behalve in Brussel en Eupen), die ze “delen” met de politierechters (art. 65bis Gerechtelijk Wetboek).

5. Provincie Henegouwen

Ik citeer letterlijk:³³

" § 4. Onverminderd artikel 137 zijn er in het gerechtelijk arrondissement Henegouwen twee procureurs des Konings :

1° de procureur des Konings van Charleroi oefent in de kantons van Beaumont-Chimay-Merbes-le-Château, Binche, Charleroi, Châtelet, Fontaine-l'Évêque, Seneffe en Thuin en onder het gezag van de procureur-generaal, het ambt van openbaar ministerie uit bij de afdelingen van de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel en de politierechtbank die gelegen zijn in dat grondgebied;

2° de procureur des Konings van Bergen oefent in de overige kantons van de provincie Henegouwen en onder het gezag van de procureur-generaal, het ambt van openbaar ministerie uit bij de afdelingen van de rechtbank van eerste aanleg, de rechtbank van koophandel en de politierechtbank die gelegen zijn in dat grondgebied.

De procureur des Konings van Bergen oefent het ambt van openbaar ministerie uit bij de arrondissementsrechtbank.

Binnen het grondgebied dat hem in het eerste lid is toegewezen, oefent elkeen de taken uit die de wetten en besluiten toekennen aan de procureur des Konings van een arrondissement. In de gevallen waarin de wet bepaalt dat de procureur des Konings een advies geeft aan de rechtbanken, geeft elk van beide procureurs een advies. "

In de provincie Henegouwen is er één arrondissement doch aan de provinciale rechtbank werden 2 zetels toegewezen (bijvoegsel Ger.W.) en er zijn 2 parketten, nl. Charleroi en Bergen (artikel 150 Ger.W.).

³¹ *Supra* 8, noot 9, p.14, nr; 11

³² *Supra* 8, noot 9, p.15, nr; 13

³³ Art. 150 Ger.W. (laatst gewijzigd bij de wet van 19 juli 2012, wordt aangevuld met een §4, krachtens artikel 39 van de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet).

Alle redenen die werden opgesomd om deze uitzondering te verklaren kunnen mij evenwel niet overtuigen, nl. dat Henegouwen een zeer uitgestrekt arrondissement is, dat het qua inwonersaantal tot de grootste arrondissementen behoort, dat Brussel ook twee parketten telt, dat er een zeer grote socio-economische en sociologische verscheidenheid is en dat het ressort overeenstemt met het arrondissement waardoor er maar één procureur des Konings zou zijn voor één procureur-generaal.

Deze motieven kunnen elk op zich weerlegd worden wanneer men Henegouwen vergelijkt met andere provincies. Ook de reden dat er slechts één procureur des Konings zou geweest zijn voor één procureur-generaal kan niet overtuigen, daar de eerste voorzitters voor de ressortelijk georganiseerde rechtbanken ook slechts één voorzitter onder zich hebben en dat de procureur-generaal slechts één arbeidsauditeur onder zich heeft.

Indien men deze beweegredenen zou doortrekken naar het ressort Gent, zouden de arbeidsrechtbank, de rechtbank van koophandel en het auditoraat moeten ontdubbeld worden.

6. De kleine gerechtelijke arrondissementen in het oude Brabant buiten de Brusselse “agglomeratie”

Samen met de Hoge Raad voor de Justitie in zijn advies van 27 februari 2013³⁴ stel ik vast dat de nieuwe of gehandhaafde arrondissementen van Leuven en Waals Brabant, zoals die van Namen, Luxemburg en Eupen zeer klein worden of blijven. Dit impliceert dat deze rechtbanken en hun parketten en auditoraten nog steeds onvoldoende omvang hebben in materiële en personele middelen. De schaalverschillen met andere provinciale arrondissementen, ik denk samen met de Hoge Raad aan Antwerpen en Gent, sluiten dus een “globale beheersstructuur voor alle rechtbanken” in feite uit. Voor de cijfers verwijs ik naar het bewuste advies van de Hoge Raad, maar wat we zien is enerzijds een arrondissement dat ongeveer 75.000 geregistreerde inwoners bedient, en anderzijds vijf arrondissementen met meer dan 1.150.000 geregistreerde inwoners, of een verhouding van 1 op meer dan 15. Ook de Hoge Raad vond dat de argumenten die worden gebruikt om de vier arrondissementen met minder dan 500.000 inwoners (Eupen laat ik buiten beschouwing) te behouden wel verantwoord dat te zeer wordt afgeweken van de “vereiste schaal”. Ik denk dat de Hoge Raad het bij het rechte eind had toen hij schreef: “Dit klemt des te meer omdat een vergelijkbare schaal onontbeerlijk is om een aan alle rechtbanken gemeenschappelijk beheersmodel uit te werken”.

³⁴ *Supra* 10, noot 11.

7. Eupen: de eenheidsrechtbank en het eenheidsparket

Het arrondissement Eupen krijgt een eigen structuur: met één voorzitter, één kader, één hoofdgriffier voor alle rechtbanken. De rechters en gerechtspersoneel worden tegelijk in de rechtbanken van eerste aanleg en van koophandel en de arbeidsrechtbank benoemd en zijn dus in alle drie de rechtbanken inzetbaar (samenvatting van het wetsontwerp dat leidde tot de Gerechtelijke Schaalvergrotingshervormingswet).

Het specifieke karakter van het gerechtelijk arrondissement Eupen - in vergelijking met de andere arrondissementen - is dat Eupen niet alleen het kleinste gerechtelijk arrondissement zal zijn met zo'n 75.000 inwoners, maar in Eupen zal het arbeidsauditoraat geïntegreerd worden in het parket van de procureur des Konings en de arbeidsrechtbank zowel als de rechtbank van koophandel zullen een geheel vormen met de rechtbank van eerste aanleg van Eupen.

Op het niveau van het parket zal de procureur des Konings eveneens arbeidsauditeur zijn en de substituten van zowel de procureur des Konings als van de arbeidsauditeur zullen beide hoedanigheden waarnemen.

8. Gespecialiseerde rechters binnen de rechtbanken van eerste aanleg voor fiscale dossiers (art. 16-22 wet diverse bepalingen 25 april 2014)³⁵

Justitie wil vermijden dat fiscale strafdossiers door een gebrek aan kennis op het niveau van de rechtbank niet binnen een redelijke termijn worden afgehandeld. Daarom zullen de dossiers in de rechtbanken van eerste aanleg van Brussel, Antwerpen, Gent, Brugge, Luik en Charleroi in de toekomst behandeld worden door een rechter gespecialiseerd in fiscale aangelegenheden. Deze wet creëert een juridisch kader in het Gerechtelijk Wetboek. In totaal zullen er 8 gespecialiseerde strafrechters bijkomen. Zij zullen worden ingezet waar dat het meest nodig is: 3 van de 8 rechters zijn voorzien voor de Brusselse rechtbank van eerste aanleg (1 Nederlandstalig, 2 Franstalig). Antwerpen, Gent, Brugge, Luik en Charleroi krijgen er elk 1. De gespecialiseerde rechters zullen zich op het niveau van de correctionele rechtbank van de rechtbank van eerste aanleg specifiek bezighouden met de strafzaken wegens een overtreding van de wetten en de verordeningen in fiscale aangelegenheden. Hieronder vallen ook fiscale decreten en ordonnanties.³⁶

³⁵ *Supra* 5, nr. 8.

³⁶ *NjW* 11 juni 2014, nr. 304.

D. Wat vroeger al kon en gebeurde voor de gerechtelijke hervorming in werking trad

1. Parketsamenwerkingsverbanden

Het idee van de parketsamenwerkingsverbanden is inmiddels meer dan 15 jaar oud. Het gaat hier om structurele samenwerking tussen de parketten van eerste aanleg van het rechtsgebied van het hof van beroep vanuit het idee om sommige parketten tot een expertisecentrum in een welbepaald domein om te vormen. Het achterliggend idee was dat kleinere gerechtelijke entiteiten, die slechts uitzonderlijk met technisch-juridisch ingewikkelde materies geconfronteerd werden, onredelijk veel aandacht moesten besteden aan slechts enkele dossiers per jaar om een kwaliteitsvolle afhandeling te kunnen waarborgen. Voorbeelden van deze domeinen waren: hormonen en doping, voedsel- en geneesmiddelenveiligheid, informaticacriminaliteit, burgerlijke adviezen inzake wapens. Gelijkaardige samenwerkingsverbanden bestonden onder meer tussen de parketten van Mechelen en Turnhout. Ook werden gemengde teams opgestart, samengesteld uit magistraten van het parket en van het auditoraat voor het onderzoek van complexe dossiers.

Ten slotte was er de aanbeveling om gemengde teams, bestaande uit magistraten van eerste aanleg en beroep, van bij de aanvang in complexe dossiers in te schakelen. Op deze aanbeveling waren 2 varianten denkbaar: enerzijds één en dezelfde magistraat die zowel in eerste aanleg als in tweede aanleg de zaak behandelt en anderzijds een gemengd team dat één dossier opvolgt en dat binnen dat team, in gemeen overleg, wordt beslist hoe de samenwerking verloopt.

Voor meer details verwijst ik naar de openingsredes van procureur-generaal Frank Schins van 3 september 2001: "Enkele beschouwingen over de werking van het openbaar ministerie" en van 4 september 2006: "Over enkele tendensen in het openbaar ministerie" (terug te vinden op de website van het openbaar ministerie www.om-mp.be) en van procureur-generaal Anita Harrewyn van 2 september 2013: "De zoektocht naar een harmonisch evenwicht tussen kwaliteit en kwantiteit: een aantal nieuwe projecten".

2.

Detacheringen van magistraten binnen het ressort van het arbeidshof te Gent om in bepaalde materies (wetgeving inzake personen met een handicap, OCMW)

niet alleen in het eigen arrondissement maar ook in een ander arrondissement actief te zijn.

E. Hoofdpijnen van de wet van 1 december 2013

1.

Vooraleer de hoofdpijnen van de wet van 1 december 2013 te bespreken, ga ik iets dieper in op de datum van inwerkingtreding. De gerechtelijke schaalvergrotingswet van 1 december 2013 is in werking getreden op 1 april 2014. Vermits iedereen wist dat de benoemingsprocedure van de nieuwe “super” korpschefs onmogelijk kon afgerond zijn tegen deze datum werden diverse pogingen ondernomen om de inwerkingtreding uit te stellen (tot 1 september 2014) Zowel de minister van Justitie als de Kamercommissie hebben evenwel het been stijf gehouden. Niet alleen de benoeming van de nieuwe korpschefs was nog niet achter de rug doch ook heel wat praktische zaken waren nog niet geregeld zoals bv. de informatica, de hoofdingen van de brieven, de stempels, de verplaatsingskosten van gerechtsdeurwaarders enzovoort.

In dit verband houd ik eraan even terug te gaan in de tijd nl. naar 1 juni 1967, dag waarop het wetsontwerp houdende het gerechtelijk wetboek werd aangenomen door de commissie voor de Justitie.³⁷

I.v.m. de inwerkingtreding werd het volgende genoteerd en ik citeer: “... De Minister van Justitie liet ook gelden dat de termijn van achttien maanden waarin het ontwerp voorziet, te kort is. Er zullen inderdaad lokalen moeten ingericht en uitgerust worden en personeelsformaties bepaald worden hetgeen echter niet binnen zulke korte tijdsperiode kan gebeuren. Er werd derhalve vooropgesteld de termijn op zesendertig maanden te brengen, met dien verstande dat zulks een maximum is en dat talrijke bepalingen trouwens voor die datum in werking zullen mogen gesteld worden.”

Alhoewel de wet van 10 oktober 1967 houdende het gerechtelijk wetboek uiteraard veel grotere complicaties had – denken we maar aan de afschaffing van de werkrechtshraden en allerlei administratieve commissies – is het toch opvallend dat zowel aan de FOD Justitie als aan de magistratuur bitter weinig tijd werd gegeven om de huidige hervorming in goede banen te leiden.

Teneinde tegemoet te komen aan deze problemen heeft de wetgever de wet van 21 maart 2014 houdende wijziging van de wet van 1 december 2013 tot hervorming van de gerechtelijke arrondissementen en tot wijziging van het

³⁷ *Parl.St.* Kamer, 1965-66, nr. 59, 302.

gerechtelijk wetboek met het oog op een grotere mobiliteit van de leden van de rechterlijke orde gestemd (*BS* 24 maart 2014).

Deze wet voerde enerzijds een stand-still regeling in voor bv. de bijzondere reglementen van de rechtbanken, de zittingsdagen, de adjunct-mandaten enz. en anderzijds werd een regeling uitgewerkt om het vacuüm op te vangen dat ontstond op 1 april voor alle korpschefs totdat de nieuwe korpschefs in functie zullen treden. Bij die regeling werd een onderscheid gemaakt tussen de magistraten en de korpschefs bij de griffies en de parketten. Voor de magistraten dienden de eerste voorzitter en de procureur-generaal een waarnemend korpschef aan te duiden onder de leden van het hof van Beroep, het arbeidshof, het parket-generaal en het auditoraat-generaal die zelf geen kandidaat waren voor de functie van korpschef en bij ontstentenis daarvan dienden zij zelf de functie uit te oefenen.

In de praktijk heeft de eerste voorzitter van het arbeidshof te Gent zichzelf aangewezen als waarnemend voorzitter van de arbeidsrechtbank Gent en ikzelf werd door mevr. de procureur-generaal aangewezen tot waarnemend arbeidsauditeur van het nieuwe arbeidsauditoraat te Gent, aanwijzing die een einde zou nemen bij de eedaflegging van de nieuwe korpschefs.

Voor de waarnemend hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen werd een totaal andere overgangsmaatregel uitgedacht om reden dat op dat ogenblik niet kon geweten zijn wie kandidaat zou zijn voor de nieuwe functies. De eerste voorzitters en de procureur-generaal dienden een waarnemend hoofdgriffier en hoofdsecretaris aan te wijzen onder de vast benoemde hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen en enkel bij ontstentenis van een benoemde hoofdgriffier of hoofdsecretaris kon een griffier of secretaris hoofd van dienst of een griffier of secretaris aangewezen worden. In het ressort te Gent werd telkens een vast benoemde hoofdgriffier en hoofdsecretaris aangewezen als waarnemend korpschef.

In verband met de aanwijzing van een waarnemend voorzitter en arbeidsauditeur houd ik eraan de Hoge Raad voor de justitie te feliciteren voor de diligentie die aan de dag werd gelegd om alle korpschefs zo vlug mogelijk voor te dragen. Deze voordrachten gebeurden zowel voor de zetel als voor het openbaar ministerie tijdens de eerste dagen van de maand april zodat de facto de korpschefs zeer vlug gekend waren.

2.

Hoofdkenmerk van de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013 is een principiële streven naar schaalvergroting, getemperd door de wens een “nabijheidsjustitie” te behouden (met “lokale” afdelingen, vrede- en politierechtbanken), dit laatste dan weer gecorrigeerd met een wettelijke nieuwigheid: het zaakverdelingsreglement.

Voor wat sommigen de uitzonderingsrechtbanken noemen, namelijk de arbeidsrechtbanken en de rechtbanken van koophandel, wordt het territoriaal bevoegdheidsgebied in overeenstemming gebracht met dat van de arbeidshoven en de hoven van beroep (van Antwerpen, Gent, Luik en Bergen). Voor het territorium van de oude, Belgische provincie Brabant werd een afwijkende regeling uitgewerkt. Het zal dan ook niemand verrassen dat er voor deze territoriaal beschouwd grote rechtbanken respectievelijk 34 en 30 afdelingen zijn. Voor de arbeidsauditoraten is de situatie vergelijkbaar.

Wanneer men een vergelijking maakt tussen het oude en het nieuwe kader van de magistraten van de arbeidsrechtbank Gent is het enige verschil de toegevoegde rechter, functie die in de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013 werd afgeschaft, doch deze rechter werd opgenomen in het kader. M.a.w., de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet heeft het aantal magistraten, zowel bij de zetel als bij het openbaar ministerie bij de arbeidsgerechten in Oost- en West-Vlaanderen, niet beïnvloed, enkel het aantal leidinggevenden zal op termijn verminderen en er is nog slechts één voorzitter en één arbeidsauditeur.

Voor de klassieke rechtbanken van eerste aanleg werden twaalf arrondissementen gecreëerd door een fusie van de bestaande zevenentwintig arrondissementen. De nieuwe arrondissementen vallen samen met de provincies, aangevuld met een apart arrondissement voor Brussel en Eupen. Ook hier is er sprake van afdelingen, zij het geringer in aantal.

Tot eenzelfde schaalvergrotingsoperatie zal het aan de zijde van de Vlaamse balies blijkbaar nog niet zo snel komen³⁸ Vanaf 1 september 2014 werden de balies van Aarlen, Marche-en-Famenne en Neufchâteau samengesmolten tot de nieuwe eengemaakte “balie Luxemburg”. Daarmee zal de baliestructuur in de provincie Luxemburg samenvallen met het gerechtelijk arrondissement.³⁹

³⁸ Edgar Boydens geïnterviewd door Ruth Boone in *De Juristenkrant*, 15 januari 2014, nr. 281, 8.

³⁹ Hugo Lamon, Forum in *De Juristenkrant*, 11 juni 2014, nr. 291, 13.

Elk parket, zowel de gewone als de arbeidsauditoraten, als de rechtbanken op het niveau van eerste aanleg hebben dus afdelingen. Die vallen samen met de oude arrondissementen of met de oude afdelingen en oude arrondissementen zonder afdelingen.

De schaalvergroting werd voor de arbeidsrechtbank en het auditoraat te Gent uitgevoerd conform de memorie van toelichting, zijnde één arbeidsrechtbank en één auditoraat die bevoegd zijn voor het gehele ressort zijnde voor West- en Oost-Vlaanderen en dus ook voor twee gerechtelijke arrondissementen vermits de nieuwe arrondissementen in beginsel overeenstemmen met de provincies.

De arrondissementen hebben de naam gekregen van de overeenstemmende provincie, bv. rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen en de ressortelijk georganiseerde rechtbanken hebben de naam gekregen van de stad alwaar de zetel van de hoven is gevestigd, bv. arbeidsrechtbank Gent.

Bij het benoemen van de nieuwe rechtbanken werd de regel gehanteerd dat bij de ressortelijk georganiseerde rechtbanken het woordje “te” toegevoegd werd. Krachtens het K.B. van 14 maart 2014⁴⁰ is de correcte benaming dan ook de arbeidsrechtbank te Gent en de arbeidsauditeur te Gent en de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen en de procureur des Konings Oost-Vlaanderen.

Het openbaar ministerie past deze regel toe, dit in tegenstelling tot de zetel. Bij de benoeming van de rechtbanken wordt zelfs bij ressortelijk georganiseerde rechtbanken de “te” niet gebruikt door de zetel.

De reden waarom de zetel het woord “te” heeft weggelaten is dat daardoor de aanspreektitels en aanschrijfinstanties korter worden. Persoonlijk kan ik enkel betreuren dat het openbaar ministerie en de zetel niet dezelfde regel toepassen. Dit alles maakt het er niet eenvoudiger op. De auditeur moet dus aangeschreven worden als arbeidsauditeur te Gent en de voorzitter als voorzitter van de arbeidsrechtbank Gent.

Krachtens het koninklijk besluit van 14 maart 2014⁴¹ betreffende de verdeling van de arbeidshoven, de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbanken, de rechtbanken van koophandel en de politierechtbanken in afdelingen wordt de arbeidsrechtbank te Gent in 10 afdelingen ingedeeld. Deze verdeling is enkel en alleen een bevestiging van de bestaande toestand, nl. de 7 gerechtelijke arrondissementen in Oost- en West-Vlaanderen vermeerderd met de 3 afdelingen, nl. Aalst, Sint-Niklaas en Roeselare. Deze 10 afdelingen zijn elk op zich als even belangrijk te beschouwen. De afdeling Aalst is krachtens het zo-

⁴⁰ BS 24 maart 2014, i.w.t. 1 april 2014.

⁴¹ *Supra* 29, noot 40.

even genoemd K.B. dus even belangrijk als de afdeling Gent van de arbeidsrechtbank Gent.

Met een afdeling wordt in de toekomst dus een territoriale afbakening bedoeld. De bestaande indeling van bv. de rechtbank van eerste aanleg in afdelingen wordt gewijzigd. De afdelingen worden nu secties genoemd, nl. de burgerlijke rechtbank, de correctionele rechtbank, de familie- en jeugdrechtbank en de strafuitvoeringsrechtbank (art 76 Ger.W.).

De schaalvergroting van de arrondissementen en de samenvoeging van arrondissementen voor de arbeidsrechtbanken en de rechtbanken van koophandel heeft tot gevolg dat heel wat minder personen korpschef zijn.

Voor de arbeidsrechtbank Gent en het auditoraat te Gent betekent dit dat er geen 5 voorzitters, auditeurs, hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen meer zijn doch slechts 1.

Een logisch gevolg van deze drastische vermindering lijkt te zijn dat er heel wat bureauruimte vrijkomt in de nieuwe afdelingen.

In de praktijk is evenwel gebleken dat er net een grotere behoefte ontstond aan bureaus voor leidinggevende voorzitters, procureurs, auditeurs, hoofdgriffiers en hoofdsecretarissen in de hoofdzetel van de nieuwe rechtbanken en parketten dan wel in één of andere afdeling ervan.

3. Het bijzonder reglement en het zaakverdelingsreglement

In het advies van de Hoge Raad voor de Justitie van 27 februari 2013⁴² vinden we vanaf pagina 16 de volgende bedenkingen over de zaakverdelingsreglementen.

“Het zaakverdelingsreglement en het bijzonder reglement van de rechtbank dienen van elkaar onderscheiden te worden. Het zaakverdelingsreglement heeft geen betrekking op de interne werking van de rechtbank. Het houdt een strategische keuze in voor de werking van de rechtbank en heeft dus per definitie betrekking op een langere termijn, terwijl het bijzonder reglement betrekking heeft op het dagelijks beleid van de rechtbank, met dus repercussies op kortere termijn.

De filosofie achter de zaakverdelingsreglementen is dat de basisdienstverlening in alle afdelingen moet aangeboden worden, maar dat de rechtbanken bepaalde, vaak gespecialiseerde, zaken in één afdeling moeten kunnen concentreren. Jeugdrecht en familierecht in burgerlijk recht, socialezekerheidsrecht maken

⁴²Supra 10, not 11, 16 e.v.

bijvoorbeeld deel uit van de basisdienstverlening.⁴³ De Koning moet er daarbij bijvoorbeeld over waken dat de afdeling niet de facto ontmanteld wordt. De rechtszoekende moet in de dichtstbijzijnde afdeling terecht kunnen, voor de contentieux waar de wet een persoonlijke verschijning vraagt. Ook moet de Koning erover waken dat de toegang tot justitie niet wordt geschaad en dat de kwaliteit van dienstverlening kan blijven gewaarborgd als bepaalde zaken in één afdeling zouden geconcentreerd worden.⁴⁴

Onder de oude regeling diende voor elke rechtbank en elk hof een bijzonder reglement te worden opgesteld (oud artikel 88 Ger.W.). Dit reglement bepaalde het aantal kamers en hun bevoegdheid, de dagen en de uren van hun zittingen en op welke dagen er inleidingszittingen doorgingen. Deze bijzondere reglementen werden bij K.B. bekrachtigd en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Ingevolge de wetswijziging dient er weliswaar nog een bijzonder reglement te worden opgesteld doch enkel om het aantal, de dagen en de duur van de gewone zittingen vast te stellen (artikel 66 en 88 Ger.W.). Dit bijzonder reglement wordt bij beschikking door de voorzitter van de rechtbank vastgesteld en publiek bekendgemaakt. Een bekrachtiging bij K.B. is dus niet meer voorgeschreven doch de bijzondere reglementen worden nog wel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Uit de tot op heden gepubliceerde bijzondere reglementen blijkt dat deze een bundeling zijn van de vroegere bijzondere reglementen en dat de bevoegdheden van de verschillende kamers in deze bijzondere reglementen zijn opgenomen alhoewel de bevoegdheden niet moeten opgenomen worden in een bijzonder reglement doch m.i. in het zaakverdelingsreglement.

Een totaal nieuw concept is het zaakverdelingsreglement (artikel 186 Ger.W.). Dit reglement moet door de koning, na overleg in de Ministerraad, vastgesteld worden.

Het zaakverdelingsreglement kan net zoals het bijzonder reglement slechts opgesteld worden na een aantal adviezen te hebben ingewonnen. Bijzonder voor de hoven van beroep en de arbeidshoven is dat het advies van de balies blijkbaar niet door de stafhouders afzonderlijk moet gegeven worden doch door de vergadering van de stafhouders voor de balies van het rechtsgebied, voorgezeten door de eerste voorzitter.

Het zaakverdelingsreglement biedt dus de mogelijkheid om sommige bevoegdheden op het niveau van één arrondissement aan één of meer afdelingen toe te bedelen.

⁴³ *Supra* 6, noot 4, 13.

⁴⁴ *Supra* 6, noot 4, 14.

Tijdens de behandeling in het Parlement van deze wet en toen het idee van een zaakverdelingsreglement opdook, had ik persoonlijk onmiddellijk een aantal materies in de sector van de sociale zekerheid voor ogen die aan een of twee afdelingen zouden kunnen toevertrouwd worden: de pensioenen voor de zelfstandigen en de werknemers om reden dat het aantal betwistingen in deze materies drastisch is verminderd.

Bij de lezing van de uiteindelijke tekst bleek echter dat één of meerdere afdelingen exclusief bevoegd maken voor bepaalde categorieën van zaken voor de arbeidsrechtbanken enkel en alleen kan voor de bevoegdheden bedoeld in de artikelen 578, 579, 582, 3° tot 13° en 583 zijnde voor de arbeidsovereenkomsten, de arbeidsongevallen, de administratieve geldboeten en nog een aantal aan deze materies gelieerde sectoren.

Deze bevoegdheden zijn evenwel omvangrijke sectoren zodat het organisatorisch niet eenvoudig is om slechts enkele afdelingen exclusief te belasten met de arbeidsovereenkomsten en de arbeidsongevallen.

Uit deze wettelijke regeling kan dus afgeleid worden dat de wetgever ervoor geopteerd heeft om in elke afdeling een basisdienstverlening aan te bieden en dus ook dat elke afdeling alle zaken van sociale zekerheid moet behandelen.

Daar waar voor de burgerlijke zaken de bevoegdheden worden aangeduid door te verwijzen naar de desbetreffende artikelen van het gerechtelijk wetboek wordt voor de strafzaken verwezen naar een aantal materies zoals en ik citeer er maar 2 nl. de socio-economische zaken en de mensenhandel. Ik citeer deze zaken omdat de auditoraten bevoegd zijn of kunnen zijn om te vervolgen in deze materies.

Bij het opstellen van een zaakverdelingsreglement door de rechtbanken van eerst aanleg zou een mogelijke optie kunnen zijn de zware zaken van sociaal strafrecht die het best door een kamer met drie rechters worden behandeld, exclusief toe te vertrouwen aan twee of vier afdelingen alwaar de nodige expertise kan opgebouwd worden.

Tot op heden kan ik enkel vaststellen dat nog geen enkel zaakverdelingsreglement werd opgesteld en dat evenmin de eerste stappen zijn gezet om er een op te stellen.

De specialisatie en expertise in één of meerdere materies kan evenwel ook op een andere manier bekomen worden. Zowel de rechters in de rechtbanken van eerste aanleg als deze in de arbeidsgerechten zijn bevoegd om te zetelen in alle afdelingen van hun rechtbank. Er kan dus overwogen worden één of meerdere rechters dezelfde materie te laten behandelen in alle afdelingen.

In plaats van de zaken te centraliseren in een afdeling kan men één of meerdere rechters in alle afdelingen van hun arrondissement dezelfde materie laten behandelen. In West-Vlaanderen bv. wordt sinds 1 september 2014 één rechter belast met alle zaken van sociaal strafrecht.

Het zal voor de rechtszoekende een geruststelling zijn dat geen nietigheid, onregelmatigheid of onontvankelijkheid van de vordering met betrekking tot deze zaakverdelingsreglementen kan worden ingeroepen. Even geruststellend voor de slachtoffers van misdrijven is de regel dat de vorderingen of misdrijven die samenhangen met vorderingen of misdrijven die op grond van dit artikel uitsluitend tot de bevoegdheid van een bepaalde afdeling behoren, uitsluitend worden behandeld door deze afdeling (art. 186 Gerechtelijk Wetboek). Voor alle duidelijkheid: de zaakverdelingsreglementen zijn geen klassieke kwestie van bevoegdheid. Het gaat hier om de verdeling van de dienst. De taakverdeling tussen de afdelingen kan dus geen aanleiding geven tot bevoegdheidsbetwistingen, zij het dat daarover wel verdelingsincidenten kunnen ontstaan.⁴⁵

Wie afdelingen en schaalvergroting hoort, mag zich de vraag stellen wie deze lokale afdelingen leiden zal. Vandaar de creatie van een nieuw soort mandaat: de afdelingsvoorzitters, afdelingsprocureurs en afdelingsauditeurs (artt. 2, 19, 21 en 22 Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013⁴⁶). De afdelingsvoorzitter staat de voorzitter bij in de leiding van de rechtbank en haar afdelingen (art. 26 Gerechtelijke Schaalvergrotingswet 2013⁴⁷).

Een gevolg van de schaalvergroting en de creatie van rechtbanken met afdelingen is dat de wetgever beslist heeft om de neerlegging van stukken ter griffie met het oog op de aanhangigmaking en behandeling van een vordering mogelijk te maken in elke afdeling van de bevoegde rechtbank. De griffie heeft tot taak de stukken over te zenden aan de bevoegde afdeling en de partijen die de stukken hebben neergelegd moeten ingelicht worden welke afdeling bevoegd is (artikel 186, §2 van het Ger.W.).

Krachtens artikel 145 van de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet van 1 december 2013⁴⁸ zal deze bepaling gefaseerd in werking treden.

Voor de zaken die ingevolge een zaakverdelingsreglement toegewezen zijn aan één afdeling, is deze bepaling van toepassing voor zowel de aanhangigmaking als voor de behandeling.

⁴⁵ *Supra* 15, noot 22, 5.

⁴⁶ *Supra* 3.

⁴⁷ *Supra* 3.

⁴⁸ *Supra* 3.

Voor andere zaken zal deze bepaling pas van toepassing zijn vanaf het ogenblik waarop in de rechtbanken een systeem van e-griffie is geïnstalleerd, maar het zal in ieder geval ten laatste op 1 september 2015 van toepassing moeten zijn.

Vermits er nog geen zaakverdelingsreglement is opgesteld, is deze wetsbepaling nog niet in werking getreden.

4.

In de rechtbanken en hoven dienen het aantal kamers en hun bevoegdheid, de dagen en uren van de zittingen enz. te worden vastgesteld door bijzondere reglementen en zaakverdelingsreglementen. In elke afdeling moet ook een griffie gevestigd zijn die tijdens de bij koninklijk besluit bepaalde dagen en uren geopend moet zijn en toegankelijk voor het publiek.

Het openbaar ministerie heeft op dat gebied een veel grotere vrijheid. Voor 1 april 2014 bv. werden de 3 afdelingen nl. Aalst, Sint-Niklaas en Roeselare niet permanent bemand door magistraten en medewerkers van het auditoraat. Enkel tijdens de dagen waarop de zittingen doorgingen was er uiteraard een magistraat van het auditoraat aanwezig.

Ingevolge de afschaffing van een aantal arrondissementen en de vaststelling dat de arbeidsrechtbank Gent uit 10 gelijkwaardige afdelingen bestaat heeft het openbaar ministerie een veel grotere vrijheid gekregen om organisatorisch wijzigingen door te voeren. Momenteel telt het arbeidsauditoraat te Gent nog slechts 4 afdelingen, nl. de afdeling Gent en Oudenaarde, de afdeling Dendermonde, Aalst en St.-Niklaas, de afdeling Brugge en Veurne en de afdeling Kortrijk, Ieper en Roeselare. De redenen die geleid hebben tot deze nieuwe indeling zijn divers van aard.

Voor 1 april 2014 telde ons ressort vijf arbeidsauditeurs (en voorzitters) voor zeven arrondissementen. Sinds 1 april 2014 is er nog slechts één arbeidsauditeur, één eerste substituut-arbeidsauditeur en twee afdelingsauditeurs, zijnde 4 leidinggevende magistraten van het openbaar ministerie waardoor het voor de hand lag om slechts 4 (hoofd)afdelingen op te richten.

Dat Veurne bij Brugge werd ondergebracht wordt verklaard doordat enerzijds de sociale inspectiediensten reeds sinds lang dezelfde territoriale gebiedsomschrijving kenden en doordat anderzijds eenzelfde afdeling de gehele kuststrook onder zijn bevoegdheid heeft.

De herindeling van de afdelingen van het auditoraat te Gent betekent niet automatisch dat de aanwezigheid van magistraten en gerechtspersoneel in de afdelingen wijzigingen ondergaat.

Ingevolge de overgangsbepalingen van de Gerechtelijke Schaalvergrotingswet van 1 december 2013 is het nl. zo dat het gerechtspersoneel van niveau A en B benoemd wordt in het nieuwe arrondissement waarin hun oorspronkelijke rechtbank of parket gelegen was. De personeelsleden van niveau C en D daarentegen blijven verbonden aan de rechtbank of het parket waar ze voor de inwerkingtreding van deze wet waren benoemd en die nu een afdeling vormt (artikel 156 van de wet van 1 december 2013⁴⁹).

In concreto betekent dit dat de arbeidsauditeur indien hij een substituut aan een andere afdeling toewijst hij de betrokken substituut moet horen en zijn beslissing moet motiveren (artikel 153 Ger.W.) en dat de hoofdsecretaris een personeelslid van niveau A en B, met zijn instemming, kan aanwijzen in een ander arrondissement en dat hij een personeelslid van niveau C en D, met zijn instemming, kan aanwijzen in een andere afdeling (van hetzelfde arrondissement) (artikel 177 Ger.W.).

Voor het gerechtspersoneel tewerkgesteld in het oude arbeidsauditoraat Kortrijk-leper-Veurne is de situatie anders daar deze personeelsleden in de drie arrondissementen werden benoemd en hun standplaats toegewezen kregen door de hoofdsecretaris. Ingevolge de overgangsbepalingen worden zij dan ook geacht benoemd te zijn in de afdelingen Kortrijk-leper-Veurne-Roeselare.

Het is de bedoeling om in de toekomst de personeelsleden van het auditoraat in de afdelingen te leper en te Veurne aan te wijzen in een andere afdeling, zijnde Kortrijk of Brugge.

Ook bij de verdeling van de taken onder de substituten kan het openbaar ministerie soepel te werk gaan. Zo werd bv. reeds de behandeling van de zaken met betrekking tot de rij- en rusttijden en de bediening van de tachografen toevertrouwd aan slechts 2 substituten die deze taak elk in hun arrondissement uitoefenen.

⁴⁹ *Supra* 3.

F. Slotbeschouwingen

Deze hervormingen kunnen een mijlpaal betekenen in de historische ontwikkeling van de Belgische rechterlijke macht.

Er moet wel enige reserve ingebouwd worden. In het verleden is nl. gebleken dat de rechtsprekende macht en de FOD Justitie enkele ambitieuze projecten niet tot een goed einde hebben kunnen brengen. In de eerste plaats denken we aan het Phenix-project en we zouden ook veel kunnen leren uit het spanningsveld rondom het project van de werklastmeting.

De schaalvergroting van de arrondissementen op zich lijkt mij een goed uitgangspunt te zijn om de rechterlijke organisatie te moderniseren en performanter te maken.

Een definitief oordeel vellen is vandaag evenwel onmogelijk aangezien de implementatie van de gerechtelijke hervorming nog niet voltooid is.

Het is in feite wachten op de in overleg opgestelde zaakverdelingsreglementen om een volledig overzicht en inzicht te krijgen over de gevolgen van de gerechtelijke hervorming.

Indien door de arbeidsrechtbank Gent een zaakverdelingsreglement wordt opgesteld waarin één of meer materies exclusief toebedeeld worden aan twee of meer afdelingen of waarin andere fundamentele wijzigingen worden doorgevoerd aan bv. het aantal zittingen, het aantal kamers en hun bevoegdheid, het aanvangsuur van de zittingen enz., dan zal ook het openbaar ministerie zich anders moeten organiseren.

Ik meen immers te kunnen stellen dat vandaag rechter X en Y in de rechtbanken van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank en de rechtbank van koophandel, een paar uitzonderingen buiten beschouwing gelaten, nog steeds hetzelfde werk verrichten als voor 1 april 2014 en dat de wijze waarop dit werk georganiseerd is eveneens ongewijzigd is gebleven.

DE RECHTSBEDELING IN HET RECHTSGEBIED TIJDENS HET JAAR 2013

I. ARBEIDSHOF

In 2013 werden voor de beide afdelingen samen 688 nieuwe zaken ingeschreven, wat een daling betekent met 32 zaken tegenover 2012. In de afdeling Gent was er een daling van 43 zaken, terwijl in de afdeling Brugge een stijging werd waargenomen met 11 zaken.

Het aantal inschrijvingen in de sector van de arbeidsovereenkomsten (artikel 578 Ger.W.) vertoont in de afdeling Brugge een stijging voor de arbeiderscontracten met 2 zaken ($24-22= 2$), een daling van 10 zaken voor de bediendecontracten ($59-69= -10$).

In de afdeling Gent is het aantal arbeidscontracten verminderd met 3 zaken, een totaal van 33 zaken, de bediendecontracten zijn met 18 eenheden verminderd ($61-79= -18$).

In 2013 werden 162 zaken inzake collectieve schuldenregeling ingeschreven voor de 2 afdelingen. Dit is een stijging met 25 zaken ten opzichte van het jaar 2012.

Inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten waren er 52 zaken, wat een daling betekent met 9 zaken (een stijging van 4 zaken voor de afdeling Gent en 13 minder voor de afdeling Brugge).

Wat de uitkeringen van de sociale zekerheid werknemers betreft (artikel 580, 2° Ger. W.) stellen we een daling vast met 22 eenheden ($143-165= -22$ of -13,33 %) van de geschillen betreffende de rechten van de sociaal verzekerde.

In de geschillen met betrekking tot de bijdragen was er een stijging van amper 2 zaken; zowel in de afdeling Gent als in de afdeling Brugge werd 1 zaak meer ingeschreven.

Voor wat betreft de geschillen inzake de rechten en plichten van zelfstandigen (artikel 581 Ger.W.) was er een stijging met 9 eenheden (20 + 9= 29).

Het aantal hogere beroepen in de materies tegemoetkoming aan gehandicapten en sociale reclassering (artikel 582, 1°-2° Ger.W.) vertoont een vermeerdering met 2 eenheden, een totaal van 29 zaken voor de afdeling Brugge en Gent.

In 2013 werden 730 zaken afgehandeld; in 2012 waren er dat nog 759.

Uw hof verleende namelijk 692 eindarresten, 21 zaken werden weggelaten van de algemene rol krachtens artikel 730, § 3 Ger.W. Tevens werden er 17 eindarresten van samenvoeging verleend.

Er werden ook 167 onderzoeks- of tussenarresten geveld.

Het openbaar ministerie heeft in 2013 125 zittingen bijgewoond en is tussengekomen in 358 zaken. Er werden 196 mondelinge en 162 schriftelijke adviezen uitgebracht.

In strafzaken was het openbaar ministerie aanwezig op 22 zittingen.

Ten slotte bleven er op 1 januari 2014 nog 848 zaken te beslechten; dat zijn er 42 minder dan op 1/1/2013.

II. STRAFZAKEN AUDITORAAT-GENERAAL

Uit de bijgevoegde tabel blijkt dat het aantal hogere beroepen vanaf 2011 terug toeneemt.

In totaal werden in 2013 73 nieuwe zaken ingeschreven.

In de loop van 2013 werden in totaal 49 eindarresten uitgesproken.

De derde kamer van het hof van beroep heeft voor de behandeling van de sociale strafzaken twee vaste zittingen per maand, namelijk de eerste en de derde donderdag van de maand.

In 2013 werden tot tweemaal toe drie zittingen gehouden, namelijk in de maanden juni en november.

In 2013 waren er in totaal 22 zittingen waaronder 1 zitting voor de vakantiekamer in juli.

Het aantal nog te behandelen zaken steeg van 80 op 31 december 2012 naar 92 op 31 december 2013.

De kamer van inbeschuldigingstelling behandelde 5 zaken.

Om de voorraad nog te behandelen zaken sneller weg te werken zal vanaf oktober 2014 het aantal zittingen opgedreven worden van 2 naar 4, namelijk de eerste en de derde donderdag van de maand zowel in de voor- als namiddag.

STRAFZAKEN AUDITORAAT-GENERAAL

	2009	2010	2011	2012	2013
-zaken hoger beroep	65	61	63	70	73
-voorstellen hoger beroep met als beslissing geen hoger beroep	4	4	2	-	2
-ambtelijke opdrachten-aangiften E.G.	0	0	0	1	0
-genadeverzoek van Aa.	3	4	2	3	5
-gewichtige en kiese gebeurtenissen/mededeling aan P.G.	2	2	2	5	2
-kennisgeving artikel 136bis Sv. (hangende onderzoeken)	3	3	1		2
-vraag om standpunt P.G.	1	0	2	0	0
-inzage en afschrift/mededeling P.V.'s.	7	7	7	11	2
-vordering voor K.I.	2	2	1	5	5

III ARBEIDSRECHTBANKEN

In 2013 werden 3.710 zaken ingeleid inzake de collectieve schuldenregeling (artikel 578, 14° Ger.W.) wat een vermeerdering betekent met 414 zaken in vergelijking met vorig jaar (+ 12,56 %). Wat de andere materies betreft werden 13.529 nieuwe zaken aanhangig gemaakt, wat een stijging is van 314 zaken in vergelijking met 2012.

Het aantal inschrijvingen inzake arbeidsovereenkomsten is gedaald met 83 eenheden tot 1.365 eenheden, er is zowel een afname van het aantal bediendecontracten (- 7 zaken), als van het aantal arbeiderscontracten (-76 zaken).

Het aantal inschrijvingen inzake arbeidsongevallen en beroepsziekten e.a. (artikel 579 Ger. W.) is verhoogd met 37 eenheden (674-637= 37 of + 5,80 %).

We stellen een vermindering vast in de geschillen betreffende de rechten van de sociaal verzekerde (art. 580 Ger. W.), nl. een daling met 233 zaken (3.238-3.471= -233 of - 6,71%).

Daarentegen is het aantal zaken in de sector bijdragen (artikel 580, 1° Ger. W.) gestegen met 646 eenheden (7.316-6.670 = 646 of + 9,68 %) in vergelijking met 2012.

In 2013 is er een daling van 56 zaken (- 45,53 %) in de sector bijdragen zelfstandigen (artikel 581,1° Ger.W.). Er waren in 2013 nog 67 inschrijvingen betreffende deze materie.

In 2013 is het aantal inschrijvingen in de sector tegemoetkomingen aan gehandicapten en sociale reclassering (artikel 582,1°-2° Ger.W.) met 37 eenheden gedaald (531-568= -37 of -6,51%).

Er zijn 22 zaken ingeschreven inzake art. 587*bis*, 1° van het Gerechtelijk Wetboek.

Er zijn in 2013 60 eenzijdige verzoekschriften ingeschreven, die betrekking hebben op vorderingen voor rechtsbijstand (art. 673 + 675 Ger.W.) en nog 18 overige eenzijdige verzoekschriften (art. 1025 Ger.W.).

Er zijn ook 49 inkomende vorderingen in kort geding (art. 1035 Ger.W.).

Wat het aantal afgehandelde zaken betreft.

CSR-zaken niet inbegrepen werden er in 2013 12.998 zaken afgehandeld (door middel van een eindvonnis, een doorhaling of een weglating) tegenover 13.414 in 2012, een vermindering van 416 of -3,10 %.

Daar bovenop komen echter 25.681 beschikkingen of vonnissen uitgesproken in 2013 inzake collectieve schuldenregeling. Dit betekent een stijging met maar liefst 3.008 eenheden of +13,27 %.

Het openbaar ministerie heeft 2.136 schriftelijke adviezen uitgebracht, 2.996 adviezen werden mondeling verleend. (*)

Op 1 januari 2014 bleven er nog 36.663 zaken te behandelen voor wat betreft de "klassieke" materies.

Inzake collectieve schuldenregeling kan een dergelijke eindafrekening niet gebeuren vermits in één zaak meerdere beslissingen kunnen getroffen worden.

Dergelijke dossiers kunnen meestal slechts na vele jaren als afgehandeld worden beschouwd.

(*) Zie bijlage p. 45-46-47-48-49

IV. STRAFZAKEN ARBEIDSAUDITORATEN (**)

In 2013 werden in de arbeidsauditoraten 4.441 nieuwe zaken geopend, een vermeerdering met 11 zaken (+ 0,25 %).

Er waren 87 dagvaardingen in politiezaken en 775 in correctionele zaken.
Er waren 42 gedagvaarde zaken in politiezaken en 449 in correctionele zaken.

30 vonnissen werden geveld door de politierechtbanken en 406 door de correctionele rechtbanken.

De arbeidsauditoraten stuurden 1.851 zaken door naar de administratie voor administratieve geldboeten tegenover 1.903 in 2012, een vermindering van 52 zaken (- 2,73 %).

148 zaken werden afgehandeld bij minnelijke schikking.

(**) Zie bijlage p. 50

V. MENSENHANDEL, MENSENSMOKKEL en ILLEGALE TEWERKSTELLING (***)

Een belangrijk deel van de sociaalrechtelijke strafzaken blijft ook in 2013 betrekking hebben op de illegale tewerkstelling van vreemdelingen, af en toe gecombineerd met mensenhandel of mensensmokkel.

Inzonderheid in het kader van de bestrijding van de mensenhandel werd ook in 2013 door een referentiemagistraat van het auditoraat-generaal deelgenomen aan de werkzaamheden en vergaderingen van het expertisenetwerk mensenhandel-mensensmokkel, en van het coördinatieteam van dat expertisenetwerk.

Sinds december 2008 neemt een referentiemagistraat van het auditoraat-generaal ook deel aan de werkzaamheden en vergaderingen van het nieuw opgerichte expertisenetwerk sociaal strafrecht.

De mensenhandel, mensensmokkel en illegale tewerkstelling werden bovendien uitgebreid besproken op de jaarlijkse vergadering van de arbeidsauditeurs en referentiemagistraten mensenhandel/mensensmokkel van het ressort in de loop van de maand juni.

Daarbij werd gebruik gemaakt van de elektronische fiche die sinds 2003 in het ressort werd ingevoerd.

Deze fiche, waarop de arbeidsauditoraten alle strafdossiers met betrekking tot illegale tewerkstelling, mensenhandel en mensensmokkel inbrengen, is sinds jaren een bijzonder instrument geworden in het beleid inzake de bestrijding van vooral de illegale tewerkstelling, de mensenhandel en de mensensmokkel.

De elektronische fiche stelt de arbeidsauditeurs niet alleen in staat om hun beleid te optimaliseren en het op elkaar af te stemmen, maar ook dat van de arrondissementscellen, waarin ze als voorzitters een belangrijke inbreng hebben.

(***) Zie bijlage (afzonderlijk document)

BIJLAGEN

- (*) STATISTIEK BURGERLIJKE ZAKEN AUDITORATEN 2011-2012-2013
(zie p. 45-46-47-48-49)
- (**) STATISTIEK STRAFZAKEN AUDITORATEN 2011-2012-2013
(zie p. 50)
- (***) STATISTIEKEN ILLEGALE TEWERKSTELLING 2009-2013
(zie afzonderlijk document)

BIJLAGE * : DRIEJAARLIJKE STATISTIEK BURGERLIJKE ZAKEN ARBEIDSRECHTBANKEN

AUDITORAAT GENT	2011				2012				2013				
	BURGERLIJKE ZAKEN	Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM	
				schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling
1. Art. 578 Ger. W.	368	2	0	0	342	4	1	1	361	4	1	1	
2. Art. 578, 14° Ger. W.	926	0	0	0	815	0	0	0	960	0	0	0	
3. Art. 579 Ger. W.	138	0	0	0	138	0	0	0	142	0	0	0	
4. Art. 580 Ger. W.	2.424	862	590	173	2.440	904	629	312	2.639	872	661	258	
5. Art. 581 Ger. W.	45	22	17	3	53	30	20	8	32	23	13	15	
6. Art. 582, 1° en 2° Ger. W.	124	125	56	117	104	104	141	55	101	103	159	27	
7. Art. 582, 3° t.e.m. 6° Ger. W.	9	9	0	0	22	22	10	6	6	6	0	2	
8. Art. 582, 14° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	2	0	0	0	
9. Art. 582 Ger. W. - varia	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0	
10. Art. 583 Ger. W.	6	6	3	6	10	10	1	4	4	4	4	3	
11. Art. 587bis, 1° en 2° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	6	0	0	0	
12. Art. 673 en 675 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	15	0	1	0	
13. Art. 731 en 732 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0	
14. Art. 1025 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	3	0	0	0	
15. Art. 1035 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	15	0	0	0	
16. Verbetering/uitlegging beslissing	/	/	/	/	/	/	/	/	9	0	0	0	
TOTAAL	4.040	1.026	666	299	3.924	1.074	802	386	4.295	1.012	839	306	

AUDITORAAT DENDERMONDE BURGERLIJKE ZAKEN	2011				2012				2013			
	Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM	
			schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling			Schriftelijk	mondeling
1. Art. 578 Ger. W.	335	2	1	1	380	0	1	2	335	2	1	1
2. Art. 578, 14° Ger. W.	986	0	0	0	817	1	0	0	962	0	0	0
3. Art. 579 Ger. W.	195	0	0	0	190	0	0	0	186	0	0	0
4. Art. 580 Ger. W.	2.230	859	290	1.001	2.141	866	249	1.061	2.139	840	211	937
5. Art. 581 Ger. W.	46	15	1	44	22	7	0	36	35	13	0	28
6. Art. 582, 1° en 2° Ger. W.	137	137	1	243	127	121	1	238	86	88	0	202
7. Art. 582, 3° t.e.m. 6° Ger. W.	0	0	0	0	10	11	0	5	1	1	0	1
8. Art. 582, 14° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	1	0	0	0
9. Art 582 Ger. W. - varia	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
10. Art. 583 Ger. W.	1	1	1	1	9	7	0	3	6	5	0	5
11. Art 587bis, 1° en 2° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	5	0	0	0
12. Art. 673 en 675 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	19	0	0	0
13. Art. 731 en 732 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	2	0	0	0
14. Art. 1025 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	2	3	0	2
15. Art. 1035 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	12	1	1	0
16. Verbetering/uitlegging beslissing	/	/	/	/	/	/	/	/	3	0	0	0
TOTAAL	3.930	1.014	294	1.290	3.696	1.013	251	1.345	3.794	953	213	1.176

AUDITORAAT OUDENAARDE	2011				2012				2013			
	Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM	
			schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling
BURGERLIJKE ZAKEN												
1. Art. 578 Ger. W.	95	0	3	1	87	0	1	2	97	0	3	1
2. Art. 578, 14° Ger. W.	236	0	0	0	239	0	0	0	292	0	0	0
3. Art. 579 Ger. W.	74	0	1	0	55	0	0	0	55	0	0	0
4. Art. 580 Ger. W.	717	228	244	37	710	228	231	38	699	202	213	38
5. Art. 581 Ger. W.	11	3	13	5	18	3	8	4	10	7	7	5
6. Art. 582, 1° en 2° Ger. W.	37	37	36	26	34	37	19	40	31	31	25	29
7. Art. 582, 3° t.e.m. 6° Ger. W.	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
8. Art. 582, 14° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
9. Art. 582 Ger. W. - varia	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
10. Art. 583 Ger. W.	0	0	2	0	5	0	1	0	3	3	1	1
11. Art. 587bis, 1° en 2° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
12. Art. 673 en 675 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	4	0	0	0
13. Art. 731 en 732 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
14. Art. 1025 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	1	0	0	0
15. Art. 1035 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	7	0	0	0
16. Verbetering/uitlegging beslissing	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
TOTAAL	1.170	268	299	69	1.150	268	260	84	1.199	243	249	74

AUDITORAAT BRUGGE					2011				2012				2013			
BURGERLIJKE ZAKEN	Inschrijving en algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM					
			schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling				
1. Art. 578 Ger. W.	286	290	3	0	258	0	0	0	262	0	4	1				
2. Art. 578, 14° Ger. W.	760	0	0	0	695	0	0	0	733	0	0	0				
3. Art. 579 Ger. W.	107	0	0	0	129	0	0	0	151	0	0	0				
4. Art. 580 Ger. W.	2.521	612	454	244	2.297	2.298	427	213	2.466	2474	411	203				
5. Art. 581 Ger. W.	52	38	35	13	67	67	32	10	48	42	37	7				
6. Art. 582, 1° en 2° Ger. W.	138	138	209	41	157	157	204	20	145	144	198	32				
7. Art. 582, 3° t.e.m. 6° Ger. W.	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0				
8. Art. 582, 14° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0				
9. Art 582 Ger. W. - varia	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0				
10. Art. 583 Ger. W.	2	2	2	0	13	13	1	2	9	9	10	3				
11. Art 587bis, 1° en 2° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0				
12. Art. 673 en 675 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	10	0	0	0				
13. Art. 731 en 732 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0				
14. Art. 1025 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	5	0	0	0				
15. Art. 1035 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	7	0	0	0				
16. Verbetering/uitlegging beslissing	/	/	/	/	/	/	/	/	2	0	0	0				
TOTAAL	3.866	1.080	703	298	3.623	2.535	664	245	3.838	2.669	660	246				

AUDITORAAT KORTRIJK - IEPER – VEURNE	2011				2012				2013			
	Inschrijving en algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM		Inschrijvingen algemene rol	medegedeeld aan het OM	Advies van het OM	
			schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling			schriftelijk	mondeling
BURGERLIJKE ZAKEN												
1. Art. 578 Ger.W.	346	3	4	1	412	0	1	1	332	0	1	2
2. Art. 578, 14° Ger. W.	831	0	0	0	730	0	0	0	763	0	0	0
3. Art. 579 Ger. W.	135	0	0	0	127	0	0	1	140	2	0	0
4. Art. 580 Ger. W.	2.566	768	146	745	2.553	891	137	673	2.611	761	146	937
5. Art. 581 Ger. W.	48	22	13	23	76	25	8	9	42	21	9	22
6. Art. 582, 1° en 2° Ger. W.	161	161	46	273	147	142	33	181	168	170	16	226
7. Art. 582, 3° t.e.m. 6° Ger. W.	1	1	0	0	14	14	4	1	0	0	0	3
8. Art. 582, 14° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	1	0	0	0
9. Art 582 Ger. W. – varia	/	/	/	/	/	/	/	/	1	0	0	0
10. Art. 583 Ger. W.	4	4	6	0	16	3	0	1	17	14	5	6
11. Art. 587bis, 1° en 2° Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	11	0	0	0
12. Art. 673 en 675 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	12	0	0	0
13. Art. 731 en 732 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
14. Art. 1025 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	7	0	0	0
15. Art. 1035 Ger. W.	/	/	/	/	/	/	/	/	8	0	3	2
16. Verbetering/uitlegging beslissing	/	/	/	/	/	/	/	/	0	0	0	0
TOTAAL	4.092	959	215	1.042	4.076	1.075	183	867	4.113	968	180	1.198
ALGEMEEN TOTAAL	17.098	4.347	2.177	2.998	16.469	5.965	2.160	2.927	17.239	5.845	2.141	3.000

BIJLAGE ** : DRIEJAARLIJKSE STATISTIEK STRAFZAKEN AUDITORAAT

	JAAR	GENT	DENDERMONDE	OUDENAARDE	BRUGGE	KORTRIJK IEPER VEURNE	TOTAAL
Aantal notities	2011	995	1.186	232	1.204	918	4.535
	2012	1.138	970	229	1.152	941	4.430
	2013	1.238	920	275	1.034	974	4.441
Aantal vonnissen (correctionele rechtbank)	2011	108	184	4	128	65	489
	2012	96	238	3	100	42	479
	2013	95	162	7	95	47	406
Aantal vonnissen (politierechtbank)	2011	6	16	0	21	6	49
	2012	11	3	0	23	2	39
	2013	3	9	1	11	6	30
Aantal zaken afgedaan door het parket buiten de rechter (V.S.B.G.)	2011	36	56	5	48	55	200
	2012	27	49	2	24	42	144
	2013	30	33	6	30	49	148
Aantal geseponeerde zaken met kennisgeving aan dienst administratieve geldboeten	2011	272	230	138	389	452	1.481
	2012	414	535	109	422	423	1.903
	2013	480	368	141	492	370	1.851

IN MEMORIAM

- **Eric DIERAERT**, ere-hoofdsecretaris van het parket van de arbeidsauditeur te Gent.

Overleden op 6 december 2013 – 75 jaar

- **Fernand DERA EVE**, ere-secretaris bij het parket van de arbeidsauditeur te Kortrijk, Ieper en Veurne.

Overleden op 6 februari 2014 – 80 jaar

- **André BENDELS**, ere-griffier bij de arbeidsrechtbank te Kortrijk, Ieper en Veurne.

Overleden op 24 maart 2014 – 70 jaar

- **Eugène MAECKELBERGH**, bode bij de arbeidsrechtbank te Kortrijk, Ieper en Veurne.

Overleden op 2 juni 2014 – 75 jaar

- **Willy VAN DEN BERGHE**, ere-voorzitter van de arbeidsrechtbank te Oudenaarde.

Overleden op 13 augustus 2014 – 86 jaar